

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za ino-
zmetstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/1.
Telefon št. 2074 in 2804; ponoči tudi
št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Inseratni oddelček: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2492.Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova-cestaRačun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana
št. 11.245 — Praha čisto 98.180.
Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 1. junija

Razlogi za prekinjenje diplomatskih odnošajev med Anglijo in sovjetsko Rusijo postajajo vsak dan jasnejši. Iz početka zunanji opazovalec ni mogel takoj izpredvideti, zakaj je londonska diplomacija smatrala baš v sedanjem trenutku za potrebno, da pretrga tiste stike z boljševiško Moskvo, ki jih je sama inaugurirala in tako rekoč pripočila v posnemanje večini drugih držav. Da imajo boljševiki v trgovinski delegaciji svoje špijone, to je vedel g. Chamberlain že prej. Iz takih razlogov se navadno ne delajo meddržavne afeze. Znano nam je nebroj pripetljajev, da so bile razkrite špijonske organizacije v tej ali oni državi, ki so pogosto delale za kako »zavezniško« in »prijateljsko« državo, in vendar ni nihče take afeze razpihoval.

Če je torej Velika Britanija smatrala za potrebno, da prekine svoje odnošaje s sovjetsko Rusijo, je morala imeti za to čisto drugačno podlago. Večina svetovnega tiska je prvotno smatrala, da zasleduje vsa akcija konservativne vlade v Londonu samo en smoter: pobijanje naraščajoče delavske stranke. Skoro pri vsakih lokalnih ali nadomestnih volitvah se je izkazalo, da konservativna moč peša in da angleška delavska stranka narašča. Konservativnemu meščanstvu v Veliki Britaniji gre za biti ali ne biti. Velike stavke zadnjih let so pokazale resnično socialno in politično stanje v Angliji v vsej goloti.

Dolgo je Baldwinov kabinet okleval. Ni mogel priti do prave odločitve. Končno je zmagoval desničarsko krilo v stranki, ki ga vodi poleg notranjega ministra Hicksa nemirni in k energičnim dejanjem težki bivši liberalci in sedanjí konservativni zakladnik minister Churchill. Protidelavske odredbe so se vrstile druga za drugo. Najvažnejši je sindikalni zakon, ki bi se ga pred par leti ne upala uzakoniti niti najkonservativnejša velobritanska vlada. Spor z boljševiško Rusijo pa naj bi dal Baldwinovu kabinetu podlago, da z vso ostro udari po angleškem delavskem gibanju in pripravi celo pot diktaturi.

Kaj hitro pa se je izkazalo, da zasleduje angleška konservativna vlada poleg strankarskih ciljev tudi višje državne svrhe, tiče se celokupnega britanskega imperija. Bolj kot prisotnost nekaj angleških vojniških ladij blizu ruske obale v Baltičnem morju dokazuje to najnovejša energična akcija Anglije v Egiptu.

Zdi se, da se je Baldwinova vlada odločila braniti z vso energijo in z vso odločnostjo življenske interese britanskega imperija, ki so se po vojni očitno zanemarjali. Svet se je že privadil misli, da angleška svetovna oblast počasi hira. Boljševiki so jo podminirali na Turškem, v Mezopotamiji, v Perziji, Indiji, na Kitajskem in drugod, Velika Britanija se je proti temu komaj gibalna. Če pa se je ganila, je njen odpor beležil neuspeh za neuspehom. Redko kdo pa je pričakoval, da bi se London še kdaj živahneje zanimal za Egipt, ki se je dejansko skoro do dobrega postavil na lastne noge.

Najnovejša angleško-egiptska afera je torej najboljši dokaz za to, da ne zasleduje Baldwinov kabinet s prekinjenjem odnošajev s sovjetsko Rusijo samo ozkih, domačih in strankarskih ciljev, marveč da se je zavedel po dolgi letargiji dejanskega stanja in se odločil k čvrsti obrambi svetovne pozicije britanskega imperija. Logičen prevdarek dosedanjih dogodkov nas vsaj sili k temu prepričanju.

Jugoslavijo zanima borba Anglije za svetovno kontrolo kot dobrohotnega opazovalca. Zadeva Anglije je, da si ohrani pozicijo, ki si jo je polagoma pridobila po porazu »nezmagljive španske armade«. Pri angleški borbi za obstoj pa so se pojavili fenomeni, ki silijo tudi nas k nekaterim opombam.

Najnovejši vesti poročajo, da se Italija živahno zanima za Egipt, da se je celo ponudila Chamberlainu za naslednico Velike Britanije v deželi Tutankamna. Dosedaj je London vedel, da se fašisti zanimajo za Neco, Korziko, Tunis, Dalmacijo, Malo Azijo. Čul je tudi, da sanjajo o Mali. Zdaj pa je izvedel, da jim diši celo Egipt.

Konservativna vlada je ves čas krepko podpirala fašistično zunanjo politiko. Ta podpora je bila tako dalekosežna, da bi skoro izzvala vojno nevarnost v jugozalozni Evropi. Odkritje laškega apetita na Egipt je naša država, ki vedno zasleduje miroljubno politiko, prijetno. Morda bodo polagoma tudi počasni konservativni duhovi v Londonu uvideli, da je nebrzdani fašistični imperijalizem nevaren ne le za mir v Evropi, ampak tudi samemu britskemu imperiju.

Tudi Grčija proti Rusiji?

Berlin, 1. junija. (be.) Grška zahteva od Rusa spremembo določb trgovinske pogodbe in namerava ukiniti diplomatsko imuniteto ruskemu trgovskemu atašeju.

Radikalni glavni odbor proti Vukičeviću

Zanimivi komentarji k predvčeršnjemu komunikeju Glavnega odbora NRS. — Pašićevci v ofenzivi. — Pred povratkom kralja in min. predsednika v Beograd

Beograd, 1. junija. p. Včerajšnji komunike glavne odbora NRS tvori tudi danes predmet živahnih komentarjev. Največjo pozornost vzbuja odstavek (ki radi pogreške pri telefonski transmisiji danes v »Jutru« ni bil povsem točno reproduciran, op. ur.), kateri se glasi: »konstatovana je jednodušnost pogleda u više raznih pitanja a između ostalih i o potrebi popunjavanja Glavnog odbora, kao i o tome da Glavni odbor i od sad vodi stranku u smislu strankinog programa, u duhu njenih tradicija i po odredbama njenih statuta.« Ker je konstatirana soglasnost le »v nekaterih raznih vprašanjih« se smatra to kot službeno priznanje, da obstojajo v drugih važnih vprašanjih nesoglasja. Sem se šteje predvsem vprašanje sestave vlade ter razpusta parlamenta, odnosno razpisa novih volitev. Mnogi hočejo v tem videti indirektno nezaupnico dosedanjemu postopanju g. Vukičevića. Še važnejši je — kakor povdarja »Pravda«, organ g. Marinkovića — pasus, ki naznana, da bo od sedaj Glavni odbor NRS vodil politiko stranke. To pomeni, da je do sedaj nekdo drugi vodil ali hotel voditi stranko in je pač poskus odpora proti avtoriteti g. Vukičevića. »Pravda« vidi v komunikeju objavo pašićevske ofenzive proti Vukičeviću, ki se dosedaj še upa odločno nasloniti se na centurmaso ter se pokazati jakoga, kar daje pašićevcem prilagodnost, da

so si kot stari taktičarji poiskali podporno točko, da razbijajo Vukičevićevo fronto. Komentar »Pravde« očitno kaže nervoznost, s katero gledajo demokrati na razvoj položaja.

Pašićevci se čutijo očitno precej jake v narodu ter so pričeli že z ofenzivnimi koraki proti svojim nasprotnikom v stranki. Radikalni okrožni odbor v Knjaževcu je izključil Maksimovičevega ožjega pristaša posl. Milana Stepanovića iz stranke.

Drugače danes v Beogradu ni bilo vidnejših političnih dogodkov. Z napetostjo se pričakuje povratek ministrskega predsednika ter prihod kralja v Beograd. Gospod Vukičević, ki se je danes v Nišu sestal z g. Uzunovićem, se po eni verziji vrača v petek v Beograd, ker namerava spremljati kralja v Topolo. Po drugi verziji odpotuje gospod Vukičević v Piro in od tam v Južno Srbijo ter bi prišel v Beograd šele koncem tedna ali celo začetkom prihodnjega tedna.

Kraljev povratek v Beograd se pričakuje za petek popoldne. Kralj se po dosedanjih dispozicijah poda iz Niša v Topolo in od tam v prestolico.

V zunanjem ministrstvu se je danes vršila konferenca g. Marinkovića z demokratskimi ministri. G. Marinkovića so obiskali skoraj vsi tuji poslaniki, kar se spravlja v zvezo s predstoječimi direktnimi razgovori naše vlade z Italijo.

Pred skorajšno likvidacijo spora z Italijo?

Direktni razgovori se pričnejo v najkrajšem času. — Utrditev naših odnošajev s Poljsko

Beograd, 1. junija. p. Kakor je izvedel vaš dopisnik, se vršijo v ministrstvu za zunanje stvari velike priprave za direktne razgovore med našo državo in Italijo. Ti razgovori se pričnejo v najkrajšem času. V ministrstvu za zunanje stvari se naglašja, da se v Rimu opaža znatna dispozicija za uspešno vodstvo teh razgovorov. Naš poslanik v Rimu Rakić je že v vsakodnevem kontaktu z italijanskimi merodajnimi krogi. Pričakuje se, da bodo pogajanja v krat-

kem času omogočila likvidacijo spornih, odnosno naraščajočih vprašanj.

Doznava se tudi, da so imeli razgovori naših državnikov z zastopniki Poljske glede udrutitve prijateljskih odnošajev med obema državama in zlasti glede vprašanja svobodne luke v Splitu za Poljsko dobre uspehe, ter da bodo ta vprašanja v najkrajšem času ugodno rešena, posebno ker so se poljski strokovnjaki že izjavili za Split.

Nejasen položaj v Rumuniji

Vesti o koncentracijski vladi so baje izmišljene. — Liberalci pa zahtevajo narodno koncentracijo v interesu države! — Odpor proti italofilski politiki

Bukarešta, 1. junija. s. Današnji jutranji listi, ki so obširno poročali o krizi vlade, so bili brez izjeme zaplenjeni. Ministrski predsednik Averescu je izjavil, da ima današnja vlada v parlamentu tako večino, da ni za demisijske nikakega vzroka. Vesti o koncentracijski vladi, ki naj bi se sestavila po želji kralja, se medsebojno pobijajo. Političjozna »Politika« naglašja, da kralj napram ministrskemu predsedniku sploh ni izrazil želje, naj bi se sestavila vlada nacionalne koncentracije. Ob priliki zadnje avdiience sploh ni bilo nikakega govora o kaki spremembi sedanjega vlade. Oficijski list vlade »Indreptarea« piše, da so vesti o narodni koncentraciji, ki se širijo zadnje dni v politični javnosti, brez vsake podlage ter da gre le za prazne kombinacije.

Nasprotno pa naglašja oficijelno glasilo liberalne stranke »Vitorul«, da je vlada narodne koncentracije nujna državna in narod-

na potreba. Današnja vlada je zlasti v zunanji politiki toliko zagrešila, da je skrajni čas, da pride na krnilo močna roka. Obžalovati je, da se je začela rumunska zunanja politika razvijati popolnoma v smislu italijanskih teženj, kar je naravno ohladilo razmerje med Rumunijo in njenimi ostalimi zavezniki. Vlada narodne koncentracije mora skakati, da to največjo napako čim prej popravi.

V političnih krogih vladajo v tem vprašanju različna naziranja. Narodna kmetijska stranka, ki je druga najmočnejša stranka, odločno odklanja sodelovanje v koncentracijski vladi, dočim izjavljajo voditelji nacionalistov, da bi mogli sodelovati v taki vladi le tedaj, ako bi bile vse v poštev prihajajoče stranke enako zastopane. Protežiranju posrednih strank, ki se proglašajo za izključno zastopnike rumunske javnosti, je treba vsekakor enkrat za vselej napraviti konec.

Pred novo vojaško revolucijo v Grčiji?

Venizelos zahteva glasovanje o bil v pozitivnem slučaju

Atene, 1. junija. d. Z ozirom na namero vlade, ki hoče sprejeti v armado 600 svoječasno odpuščenih rojalističnih oficirjev, se splošno sodi, da bo v najkrajšem času izbruhnila vojaška revolucija. V vseh političnih krogih vlada veliko vznemirjenje. Kot posebno značilno za resnost položaja se povdarja, da je Venizelos, ki je šele pred par dnevi izjavil, da bo posegel aktivno v politični boj samo takrat, ako ga bo k temu pozval celokupni grški narod, sedaj stopil iz svoje rezerve in predlagal narodno glasovanje o spremembi ustave, da bi na ta način preprečil izbruh nove državljanske vojne. V republikanskih strankah vlada prepričanje, da bo morala sedanja vlada v

spremembi ustave, na kar bi izvoljen za predsednika

najkrajšem času odstopiti. S sestavo nove vlade bo poverjen bivši ministrski predsednik Sofoulis, čigar glavna naloga bo, da izvede ljudsko glasovanje. Plebiscit se računa s tem, da bo rezultat splošnega, ki bi se vršil pod republikansko vlado, nedvomno v prilog republiku, naka bi bil Venizelos izvoljen za predsednika republike ali pa predsednika vlade.

Atene, 1. junija. l. Listi objavljajo Venizelosov članek, ki govori o reviziji grške ustave, razpravlja o vprašanju mirne konsolidacije države in govori o predlogih, s katerimi bi se dalo to doseči. Članek je napravljen povsod globok utis. Člani vlade so solidarni.

Pogajanja za trgovinsko pogodbo z Nemčijo

Beograd, 1. junija. p. Včeraj je odpotovala v Berlin naša delegacija za sklenitev trgovinske pogodbe z Nemčijo. Delegacijo tvorijo Milan Todorović, Aleksander Savić in kot zastopnik ministrstva zunanjih poslov Pantić. Prvi del pogajanj je naša delegacija zaključila z uspehom, naka se je vrnila v Beograd po nadaljna navodila. Upati je, da se bodo pogajanja v Berlinu kmalu uspešno zaključila.

Mednarodna železniška konferenca v Vicenzi

Beograd, 1. junija. p. V Vicenzi se jutri začne mednarodna železniška konferenca, katere se bodo udeležili poleg delegatov Jugoslavije in Italije tudi zastopniki Švice, Nemčije, Francije, Belgije, Avstrije, Holandske, Poljske, Rumunije, Češkoslovaške, Švedske in Madžarske. Konferenca bo trajala tri dni. Predsednik je švicarski delegat Mater.

Položaj v Egiptu ni baš ugoden za Anglijo

Kljub angleškim vojnim ladjam. — Interesantne debate v spodnji zbornici. — Med Anglijo in Italijo ni dogovora, pravi Chamberlain. — Značilni glasovi angleških listov. — Kaj hoče Italija?

London, 1. junija. (lo.) Zunanji minister Chamberlain je poročal danes v spodnji zbornici o položaju v Egiptu. Minister je izjavil, da je postala egiptska armada že dalje časa cilj egiptskih politikov. Stranka Wafd je hotela ojačiti armado in jo podvreči popolnoma svojim namenom. Angleška vlada ni mogla tega početja mirno gledati, ker je obramba sueškega prekopa življenske važnosti za Anglijo, ki je vrli tega odgovorna za varnost tujih državčanov v Egiptu. Zato ne more trpeti angleška vlada, da se razvija iz egiptске armade močna vojaška sila, ki bi bila, v slučaju, da preide v sovražne roke, zelo nevarna angleškim interesom v Egiptu. Visoki angleški komisar v Egiptu je sporazumno z angleško vlado predal egiptski vladi noto, v kateri je obrazložil stališče svoje vlade v vprašanju egiptске armade. Vlada je pripravljena, je nadaljeval Chamberlain, na pogajanja vsak trenutek. Dokler pa sporazum ni dosežen, je vlada prisiljena, da varuje svoje interese s tistimi sredstvi, kakor je to storila dosedaj. Ker se je med tem časom politična situacija poostrila, je sklenila vlada, da odpošlje v Egipt tri vojske, ki naj krote nemirne elemente. Pogajanja med egiptsko vlado in lordom Lloydom se trenutno nadaljujejo.

Na razna vprašanja je izjavil Chamberlain, da so bile odposlane angleške vojske v Egipt v namenu, da se preprečijo morebitni nemiri, ki bi bili v škodo Egipta, kar bi vsi obžalovali.

Na ministra Chamberlaina je bilo med drugim tudi stavljeno vprašanje, je-li obstoji med Anglijo in Italijo dogovor, glasom katerega bi se obvezala Anglija, da proži Italiji v raznih gospodarskih in političnih vprašanjih, kakor tudi v diplomatskih zadevah svojo pomoč.

Chamberlain je v svojem odgovoru izjavil, da ne obstoji med Anglijo in Italijo nikak taje dogovor, ki bi zagotovil Italiji angleško pomoč, razen tistih dogovorov, ki so bili predloženi zbornici in objavljeni v časopisju.

Nadalje je bila stavljena na vlado interpelacija, ako se je dotaknil Chamberlain v svojem razgovoru z Mussolinijem tudi albanskega vprašanja.

Chamberlain je izjavil, da se je izgovarjal glede Albanije. Mussolini je tedaj izjavil, da italijanska politika prej-

koslej v nikakem slučaju ne ogroža integritete in neodvisnosti Albanije, katero hoče Italija braniti.

London, 1. junija. l. Listi z edino izjemo socialističnega »Daily Herald«, ki govori o provokaciji, soglasno odobravajo korake, ki jih je podzvela vlada v Egiptu.

Konservativna in oficijozna »Morning Post« pravi, da bo prisotnost treh angleških križark pomirila nacionaliste v Aleksandriji. Komisar Egipta lord Lloyd ve dobro, kakšen položaj mora zavzeti v sedanjem trenutku napetosti, ko je treba braniti britske interese na Nilu. Egipt, pravi list, ni v stanju braniti svoje neodvisnosti. Če se Anglija unakne s sedanjega stališča, bo njeno mesto zavzela kaka druga veselica.

V sličnem smislu pišejo tudi drugi listi. Liberalna »Westminster Gazette« pravi: Izjemo, da je direktni povod za pošiljanje treh križark v Egipt obramba tujcev in varstvo Egipta pred tujim napadom. Angleška vlada se je odločila za to postopanje predvsem zaradi tega, ker hoče pokazati velikim silam, da je pripravljena na vse možnosti in da ne bo popustila niti za las.

»Daily Telegraph« pravi, da vlada vztraja pri svojem protektoratu nad Egiptom in da zahteva na mestu Sirdarja častnika britanske krvi, ki bo ostal na tem mestu tako dolgo, dokler se vprašanje, ki se tičejo Anglije in Egipta, končno javno ne razčisti. »Daily Chronicle«, izjavlja, da so bili odnošaji med Veliko Britanijo in med Egiptom dobri do lanskega leta, od lani naprej pa so se zelo poslabšali. Bilo bi fatalno izgubiti zaradi tega potrpljenje in živce. — »Daily Express«, priznava, da je položaj v Egiptu izredno težak in da nalaga Angliji težke naloge, v katerih se bo preizkusila njena moč.

Rim, 1. junija. l. »Tribuna« piše: Anglija je poslala dve vojni ladiji v Aleksandrijo, eno pa v Port Said. Jasno je, da London ne bo izpremenil svojega držanja in da lord Lloyd ne bo popustil v tistih vprašanjih, od katerih zavisi pozicija Velike Britanije na Nilu in v Sudanu. Anglija se bo poslužila v Sredozemskem morju po potrebi istih sredstev kakor v Sanghajju, zatekla se bo k orožju in intervenciji; pokazala bo svojo silo in moč, da okrepi integralno pozicijo, ki štiti britski imperij.

Naši italijanski interesi v Egiptu, bodisi moralni, bodisi politični ali gospodarski, so veliki. Italijani v Egiptu so ponos, čast in sila Sredozemske Italije in predstavljajo veliko vrednost, katero so si pridobili s težkimi žrtvami. Italija misli v sedanjem trenutku na vse svoje sorjake v Egiptu. Če bo egiptski nacionalizem izzval novo krizo, bo moral paziti na to, da ostanjejo Italijani v vsakem oziru neškodovani.

Belgija in Italija

Kampanja belgijskega časopisja proti zunanemu ministru Vanderveldeu

Bruselj, 1. junija. d. Reakcionarni tisk v zadnjem času ljuto napada zunanjega ministra Vanderveldeja zaradi njegove politike do Mussolinijeve Italije.

V zbornici je vložil klerikalni poslanec interpelacijo, v kateri očita zunanjemu ministru, da ogroža s svojim postopanjem napram Mussoliniju prijateljstvo z Italijo. Ob priliki majskih demonstracij je Vandervelde govoril na shodu, na katerem je nastopil kot govornik tudi neki italijanski emigrant, ki je ostro napadel Mussolinija, dočim se zunanji minister ni hotel udeležiti srečevnosti na čast italijanskih vojnih invalidov.

Vandervelde je na to interpelacijo takoj odgovoril in naglasil, da odobrava njegovo

politiko celokupna vlada. Kar se tiče njegove osebne postojanja, to nikakor ne škoduje interesom Belgije, pač pa z interesi države ni v skladu osebno napadanje, ki je naperjeno proti njemu kot zunanjemu ministru. Glede svojega razmerja do Mussolinija, je naglasil, da sta bila nekdo tema sobojevnika, da pa je nastal od takrat med njima prepad, ki onemogoča vse osebne odnošaje. Če človek postane minister, zaradi tega še ni treba žrtvovati svojega osebnega prepričanja. Jasno pa je, da se lahko vsak minister udeležuje prireditve svoje lastne stranke. Napram italijanskemu narodu, zlasti pa napram nesrečnim žrtvam svetovne vojne, pa je gojil vedno najskrenejšo občutke.

Rekonstrukcija bolgarske vlade

Sofija, 1. junija. d. Dasi rezultat nedeljskih volitev še vedno ni definitivno znan, je razmerje med vlado in opozicijo že več ali manj ugotovljeno. V razdelitvi mandator ni pričakovati nikakih pomembnejših sprememb. Novo izvoljeno sobranje bo sklicano dne 15. junija h kratkem zasedanju. Min. predsednik Ljapčev bo še pred tem podal formalno demisijsko celokupne vlade. S sestavo nove vlade bo po vsej priliki poverjen zopet Ljapčev, ki bo obenem izvršil rekonstrukcijo sedanjega kabineta. V kolikor bo ta rekonstrukcija privedla do sprememb sedanje vlade, še ni gotovo. Po vestih iz vladnih krogov bo izpadel iz nove vlade sedanjí pravosodni minister Kulev, ki bo imenovan za poslanika v Beogradu. Tudi sedanjí trgovinski minister Boževski bo zapustil svoje mesto.

Odkritje tajne komunistične tiskarne v Berlinu

Berlin, 1. junija. d. Politična policija je odkrila v neki vrtni koloniji v okolici Berlina popolnoma urejeno tiskarno. Glasom komunikeja policijske direkcije gre za tajno komunistično tiskarno, v kateri so se iskale komunistične brošure, določene za propagando med policijo in državno brambo. V neki drugi manjši tiskarni je bilo zaplenjenih več že napol dovršenih brošur. Doslej je bilo aretiranih 10 oseb, preiskava na se še nadaljuje.

Zanimiva resolucija berlinskega kongresa mednarodne unije lig za Društvo narodov

Beograd, 1. junija p. Berlinski XI. kongres mednarodne unije lig za Društvo narodov je na predlog naših delegatov sprejel resolucijo: »Smatramo, da čl. 10 pakta Društva narodov proklamira garancije za vzdrževanje teritorialne integritete in politične neodvisnosti vseh članov Društva narodov proti vsakemu zunanemu napadu in izražja svojo željo, da vse države, ki so članice Društva narodov, postopajo po teh načelih napram balkanskim državam in narodom.« Ta resolucija je bila sprejeta soglasno. Kongresa so se udeležili zastopniki vseh lig iz držav, ki so akreditirane pri Društvu narodov. V tem komunikeju se očitno izraža tendenca, ki obsoba postopanje Italije napram Albaniji, katere teritorialno integriteto in politično neodvisnost krši.

Komunistične demonstracije v Varšavi

Varšava, 1. junija. s. Komunisti so priredili večeraj polnočne demonstracije kot protest proti temu, da so bile nekatere komunistične liste za občinske volitve razveljavljene. Tekom demonstracij ni prišlo do nikakega incidenta. Ko pa so postale demonstracije v večernih urah bolj resne, je morala policija uporabiti orožje, pri čemer je bilo več demonstrantov ranjenih. Večje številce komunističnih voditeljev je bilo aretiranih.

Ostra kritika v lordski zbornici

Debata v angleški gosposki zbornici dokazuje, da prelom med Anglijo in Rusijo ni ravno popularen

London, 1. junija, d. Včeraj se je na interpelaciji lorda Parmoor pričela v lordski zbornici debata o prelomu odnosov med Anglijo in Rusijo. Interpelant je v svojem govoru naglasil, da spravlja politika današnje angleške vlade tako Anglijo, kakor Rusijo neposredno v nove vojne zapletitve. Politijske akcije v notranjosti države in politika diplomacije v zunanjih zadevah bi morale biti strogo ločene. Da se ohrani mir v Evropi, bi bila edino umestna ohranitev diplomatskih odnosov z Rusijo in politika, ki bi vsaj sčasoma privedla sovjetsko Rusijo v Društvo narodov. Današnja vlada se bo morala vsekakor vrniti k nekdanji miroljubni politiki delavske stranke.

Za njim je govoril lord Balfour, ki je naglasil, da bojazen v sedanjem trenutku ni na mestu. Govornik nikakor ne uvidi, čemu bi moralo priti do vojne med Anglijo in Rusijo. Prelom diplomatskih odnosov bo vodil do sličnega razmerja, ki vlada že dalje časa med Moskvijo in Washingtonom ne da bi bil pri tem ogrožen svetovni mir. Ako bi pa prelom dovedel do oboroženega konflikta, ne bo zadela krivde Angleške, marveč sovjetske vlade, ki stalno izziva. Lord Balfour je nadalje zavračal trditve predgovornika, češ da je delavska stranka najzanesljivejša barikada proti komunizmu. Po njegovem mnenju je levo krilo angleške delavske stranke že popolnoma okuženo od komunizma in je zato skrajni čas, da podvzame vlada primerne korake, da pravočasno zavezi nadaljnjo razkrojevalno delo angleških agitatorjev.

V nadaljnjo debato je posegel tudi bivši indijski podkralj lord Reading, ki je v svojem govoru povdaril, da je bila angleška vlada v ozirom na inten-

zivno propagando sovjetske vlade prisiljena nekaj storiti. Nikakor o nje more odobravati argumentov, ki jih navaja vlada in v smislu katerih je bilo v interesu angleškega prestola v Aziji, da je prišlo do preloma med Rusijo in Anglijo. Angleška vlada je v tem slučaju vsekakor šla predaleč in se je bati, da ta korak ne bo rodil usodnih posledic na celokupni britski imperij.

Govor lorda Readinga je izzval v vseh političnih krogih veliko senzacijo. Lord Birkenhead, ki je poleg Chouchilla eden najvnetejših zagovornikov protiruske politike, je ostro reagiral na izvajanja predgovornikov, zlasti pa vladi vsekakor neprijetno in skrajno neugodno izjavo lorda Readinga in obrnjen proti njemu ironično vprašal, kako daleč bi morale po njegovem mnenju segati provokacije Moskve, da bi smatral prelom odnosov za umesten. Naglašujoč, da je ruska vlada kršila vse diplomatske odnose, je izjavil, da prelom diplomatskih odnosov nikakor ne bo dovedel do zastoja angleško-ruske trgovine, Rusija bo sleikoprej še nadalje ostala v trgovinskih odnosih z državami, od katerih ima pri svoji trgovini največje koristi. Ni na njenega dvoma, da bo Rusija še nadalje skušala škodovati angleškemu interesu po vsem svetu. Posebne okoliščine, pod katerimi je Anglija raztrgala končno nad ruski mi falzifikati in pustolovščinami, bodo nedvomno zelo dvignile prestiž Anglije v vsej Evropi in po vsem svetu.

Zadnji govornik lord Haldane je v svojem govoru povdaril, da je vlada v svoji protiruski politiki zašla predaleč, ter da bi bila z nekoliko več potrebnostmi z lahkoto rešila vse sporna vprašanja, ki so motila odnose med obema državama.

V Moskvi računajo z vojno

Sovjetska vojska sicer še ni pripravljena, vendar pa je neizogiben spopad zaradi preloma z Anglijo. Tako pravijo v Moskvi. — Komunistična internacionala proti opoziciji Trockega

Moskva, 1. junija s. Plenarno zasedanje komunistične internacionala je bilo te dni zaključeno. Sprejetih je bilo več sklepov, ki se nanašajo na vprašanja poveljnih nevarnosti in revolucije na Kitajskem kakor tudi na delovanje opozicijskih strank.

Glede nastopa Trockega, člana izvršnega odbora, na plenarnem zasedanju kakor tudi glede sličnega nastopa Jugoslovna Vujovića je bilo ugotovljeno, da je njihovo postopanje načeloma nerazumno s stališčem, ki ga zavzemata v izvrševalnem odboru. Vsako nadaljevanje frakcijskega boja jim je v bodoče najstrožje prepovedano. Obenem se pooblašča izvrševalni odbor, da in je sme, ako bi tako početje nadaljevalo, izključiti iz stranke.

Na zasedanju je bil izdan poziv vsem delovnim in zatiranim narodom vsega sveta, naj se združijo v obrambo pred kitajsko revolucijo in za zaščito sovjetske Unije. V tem pozivu se naglašuje, da je prelom odnosov med Anglijo in Rusijo znak največje nevarnosti za vojno.

Obseg in pomen italijanskega oboroževanja

Mussolinijevi načrti. — Vprašanje moralne preroditve. — Dosedanji uspehi militarizacije v Italiji.

va Milan, 31. maja. Diplomatska napetost zadnjih dveh, treh mesecev med Italijo in Jugoslavijo je spravila v ospredje vprašanje obsega in pomena italijanskega oboroževanja, ki je postalo v zadnjem času tako očitno, da se z njim že temeljito bavijo vojaški krogi vseh na Italiji prizadetih držav. Švicarski generalni štab u. pr. osredotočuje svoje vojnotehnične študije predvsem na obrambo južne meje za slučaj konflikta med Italijo in Francijo, upoštevajoč tezo eventualne italijanske invazije v srednjo in južno Francijo preko švicarskega teritorija. Nesporno je, da so se z ozirom na posebno delikatni položaj Avstrije vršili tudi podrobni pomenki med avstrijskimi in nemškimi vojaškimi voditelji.

Bistvena točka italijanskega oboroževanja je ta, da izhaja predvsem iz izkustev svetovne vojne. Ko je l. 1915. Italija stopila v vojno, so bila njena skladišča prazna. Na vsako puško je prišlo tedaj le 800 izstrelkov, na topovsko cev pa 1200 krogel. S tako zalogo morali biti tako tedaj zmogoče izvesti komaj kako enodnevno izvidno akcijo, kaj šele dolgotrajno vojno, kakor je bila potem v resnici italijansko-avstrijska vojna. Zato se je fašistični režim že del časa postavil na stališče, da je tedanja nezadostna municijska oprema zakrivila smrtonosni poraz pri Kobaridu in da je treba zato Italijo na podlagi izkustev svetovne vojne pripraviti za bodočnost drugače. Ne gre za konkretne cilje, pač pa za splošno pripravo vojske, ki naj vzdrži in premaga vse bodoče eventualnosti.

Za skrb, ki jo fašistični režim izkazuje vojski, so značilne letošnje proračunske postavke za vse vrste vojske na kopnem, na morju in v zraku. Ti izdatki znašajo letos v jugoslovenski valuti izraženo približno 14 milijard. Fašistični režim je na vladi že pet let, toda intenzivno se je vrgel na vojsko šele zadnja tri leta. Uspehi tega materialnega in tehničnega oboroževanja se zaenkrat še ne dajo konkretno ugotoviti. Gotovo je, da se fašistični režim dobro zaveda, da s tem še ni veliko storjeno

in da tiči glavna naloga vojaške priprave v normalni preroditvi, ker bi sicer kljub tehnični opremi in pripravi italijanske vojske doživljala zgodovinske tragedije, kakršne pomenijo imena Aduie in Kobariida. S tega stališča je treba motriti priprave Mussolinija, da prerodi mlačni in nevojaški duh italijanskega naroda potom novega fašističnega pokolenja. Ta nova italijanska generacija naj vzraste tako rekoč s puško v roki in z duhom samožrtovanja. Ali je taka preroditev italijanskega naroda izvedljiva in v kateri dobi, to je glavno vprašanje vsega naoroževanja fašistične Italije.

Mussolinijevi načrti so torej jasni: Gre mu predvsem za tehnično in moralno pripravo italijanskega naroda, in sicer brez konkretnega, ofenzivnega cilja. To je splošno, načelno, apriorno pripravljeno na vsako vojno eventualnost, ne da bi se pri tem vsaj še danes mislilo na konkretne ofenzivni ali vojni cilji. Iz časopisne kampanje zadnjih mesecev in tudi iz tega, kar se danes mnogo sliša v italijanski javnosti glede Jugoslavije, se nikakor še ne more sklepati, da bi se italijanski vojaški voditelji pečali s konkretnimi načrti novega vojnega spopada. Kdor pozna ozadje sedanje italijanske politike in ve za šile, ki vodijo vse javno mnenje, lahko take namene demantira.

Toli hrupna žurnalistična eksploatacija italijanskega vojnega naoroževanja se od strani voditeljev sedanje Italije izrablja predvsem v diplomatično akcijo v inozemstvu, kjer naj italijanska diplomacija dosega gotove gospodarske uspehe in poizkuša aktivirati nova »priateljstva« zlasti med malimi, nesamostojnimi državami.

Italijanski narod ni pripravljen na novo vojno. To dokazujejo tudi akcije v kolonijah, zlasti v Cirenajki, kjer stabilizacija zaseženega ozemlja nikakor ne napreduje tako, kakor bi odgovarjalo tehnični in zmorni premoči italijanske kolonialne vojske.

Fašistični režim ima lute sovražnike kljub temu, da je vsaka opozicija navidezno strta in da se povsod pri slavnosti vrše fašistične parade. Priznati pa je treba, da je fašističnemu režimu uspelo znatno izpremeniti lice italijanskega naroda. Danes je italijanska oficirska uniforma zopet v čisti. Neposredno po končani vojni so bili oficirji na javnih prostorih izpostavljeni zasme-

hovanju, tekmo svetovne vojne se je defetizem globoko zajedel v italijansko dušo. Danes je vsa vzgoja v službi fašistovskih idej. Veliko vprašanje je, ali bo mogel fašizem vztrajati na osvobodilni liniji ter osredotočiti zanimanje italijanskega naroda na vojno naoroževanje in na fašistične priprave. O bodočnosti ni mogoče govoriti tako kakor o sedanjosti. Nad italijansko zunanjo politiko bdi Anglija in brez Anglije ali proti njej je vsaka akcija v Sredozemskem morju prilično izključena. Lahko se reče, da postaja italijanska zunanja politika v marsičem odvisna od tega, kar koncedira London.

Žalitev češkoslovaškega poslanika in države v Budimpešti

Praga, 31. maja, h. Listi poročajo, da je ministrski predsednik grof Bethlen zagrešil napram osebi češkoslovaškega poslanika v Pešti dr. Palliera, ki je bil svoje dni poslanik v Vatikanu, težko žalitev. Grof Bethlen je povabil poslanika na diplomatsko večerjo in poslanik je na vabilo sporočil, da se večerje udeleži. Na dan, ko bi se imela vršiti večerja, je telefoniral tajnik ministrskega predsednika dr. Palliera, da se večerje udeleže tudi člani habsburške rodbine in da bi prisotnost poslanika češkoslovaške republike povzročila v krogu povablencev neprijetno atmosfero. Ministrskemu predsedniku bi torej bilo ljubo, ako bi lahko povabil dr. Palliera pri drugi priliki. Listi komentirajo to vest kot nezasišno netaktnost nasproti češkoslovaški republiki.

Poljska in Nemčija

Varšava, 1. junija s. Zunanje ministrstvo sporoča, da je vest o skupnem obisku zastopnikov Francije in Anglije pri zunanjem ministru Zaleskem, da bi mu priporočila antanto z Nemčijo, popolnoma neosnovana.

Justifikacija generala Kleščinskega

Kovno, 1. junija s. Vojno sodišče je razpravljalo večerjo o obtožbi proti bivšemu generalu Kleščinskemu, ki je bil obtožen, da je volnil v prid tuje države. Obtožba je od leta 1925, dalje do aretacije dajal ruskemu poslaniku v Kovnu material o vojaških podatkih. Vojno sodišče je spoznalo obtožbenca krivim in ga obsodilo na smrt.

General Kleščinsk je vložil državnemu predsedniku prošnjo za pomilostitev, ki pa je bila odklonjena. General je bil davi ob 3. ustrelen.

Nemci in Južna Tirolska

Innsbruck, 1. junija, d. V Kitzbühlu se je vršilo zborovanje Zveze Andreja Hoflerja, s katerega je bilo poslano kot odgovor na zadnji Mussolinijev govor o Južni Tirolski odprto pismo, v katerem se med drugim naglašuje, da je nemški narod z južnotirolskimi Nemci in južnotirolsko zemljo neoljudljivo zvezan ter si je priporil to ozemlje že pred več kot tisoč leti z bojem in vztrajnim delom. Veliki nemški narod se temu ozemlju ne bo odpovedal niti takrat, ko ga bo moral zapustiti zadnji Nemec.

Krasen potek svečanosti na Čegru

Niš, 1. junija, p. Povodom svečanosti na Čegru je bilo danes vse mesto okrašeno z zastavami. Ze ob 8. zjutraj je bilo vse mesto na nogah ter je po ulicah vrvela živahna množica prebivalcev iz vse okolice. Dšli so ministrski predsednik Vukičević, vojni minister general Hadžić, predsednik Narodne skupščine Marko Trifković, mnogobrojni narodni poslanci, zastopniki vojnih oblastev, češki poslanik Šeba itd. Ob 9. zjutraj je došel kralj. Ko je pregledal častno četo je k njemu pristopil niški župan in mu ponudil kruha in soli. Nato se je kralj z Vukičevićem odpeljal na Čegar. Ogromna množica naroda ga je burno pozdravljala. Kralj je položil na Sindjelčev spomenik venec, za njim pa razni ostali zastopniki naroda in društev. Poslanec Ranković je imel govor, v katerem je obrazložil zgodovinsko borbo od l. 1804. do 1809. Nato so vojski 15. polka izvajali zgodovinsko bitko na Čegru, obločeni v tedanje turške in srbske uniforme.

Pripravlja se velik diplomatski ukaz

Beograd, 1. junija, p. V ministru za zunanje stvari se pripravlja velik razpored, po katerem se bodo izvršila mnoga imenovanja pri naših poslaništvih in konzulatih v inozemstvu.

Delegati ministrstva pri zrelostnih izpitih

Beograd, 1. junija, p. Prosvetno ministrstvo je določilo nastopne delegate pri komisijah za zrelostne izpite na srednjih šolah v Sloveniji. Za Kočevje je imenovan Josip Wester, prosvetni inspektor v p. za Novo mesto dr. Avgust Mušič, univ. prof. v p. iz Zagreba, za Celje dr. Nikola Radojčić, univ. prof. iz Ljubljane, za Ptuj Jeremija Živanović, prof. višje pedagogične šole v Beogradu, za mestno žensko gimnazijo v Ljubljani univ. prof. dr. Fran Kidrič, za frančiškansko gimnazijo v Kamniku dr. Karl Cepuder. Na ostalih zavodih vršijo dolžnost delegatov domači ravnatelji.

Konkurz Štedionice za Primorje

Sušak, 1. junija, n. Danes je bil izvoljen sledeči upniški odbor pri konkurzu banke Štedionice za Primorje: dr. Milivoj Horlevič, dr. Juraj Segen z Reke, dr. Josip Vitarant, dr. Ivo Orlić in Ante Frantičič. Iz predložene bilance je razvidno, da je bilo dosedaj prijavljenih terjatev za 81 milijonov dinarjev, dočim znašajo aktiva 20 milijonov.

Situacija v našem socijalnem zavarovanju

Malo več pozornosti bi to važno gospodarsko in socijalno vprašanje zaslužilo. In to aktivne, ne samo negativne pozornosti. Danes je o zavarovanju polno kritike, ki navadno izvenjava le v želji po znižanju prispevkov. Kritike med delavstvom se dotikajo po večini zdravniške službe pavšalne kritike iznašajo simulanti in razni drugi izkoriščevalci, ko se jim stopi na prste. V splošnem pa kritike med delavstvom tudi utemeljene niso, kajti naše zavarovanje ni slabo, procent neproduktivnih izdatkov ni tak, da bi zaslužilo resno kritiko. Upravni stroški so v drugih državah višji v nekaterih celo znatno višji. V splošnem je dosežena zahteva, da morajo prispevki priti zopet v neposredno dobro zavarovancem in narod, gospodarstvu. Upravni stroški se ne smejo šablonsko primerjati s predvojnimi, ker taka primerjava je goljufiva. Z dohodki se danes ustvarja mnogo več, kakor se je ustvarjalo pred vojno. Zato je pocenitev upravnih stroškov pravilna ne v razmerju z dohodki, pač pa v razmerju z ustvarjenim efektivnim delom s pomočjo teh dohodkov v povojnih neurejenih prilikah, ki naravno vsako upravo podražujejo. Relativno so upravni stroški danes nižji, kakor so bili pred vojno. Ne rečem, da jih ni mogoče še znižati, toda ta možnost ni tako evidentna in velika, da bi mogla predstavljati kamen resne spodbude.

Nevarna je kritika, ki govori o visokih prispevkih. Navadno se sliši, da se zavarovalna institucija kopije v milijonih in da ima denarja dovolj. S tem se tolažijo zlasti zamudni plačniki in so razburjeni, ker so v mišljenju, da milijone zvišujejo. To stran kritike je treba večkrat bolj kritično pregledati in razpršiti nimbus o milijonih.

Bojniško zavarovanje je najdražje. Znaša daries 6% dnevne zavarovane meze, t. j. za delavca n. pr. z dnevnim zaslužkom Din 48 je plačati iz naslova bolniškega zavarovanja dnevno Din 2.88, polovica odpade na delavca in polovica na delodajalca. Toliko je zdravje delavca za posameznika in splošno gospodarstvo pač vredno, da delodajalec zanj dnevno rezervira dinar in pol. Skrbeti v dnevnih zdravja za dneve bolezni gotovo spada pod elementarne potrebe in dolžnosti vsakega individualnega gospodarstva. Zato je zavarovanje v bistvu na principu vzajemnosti sloneča štednja z malimi zneski za slučaj velikih potreb.

Bojniško zavarovanje je kratkodobno zavarovanje, ki finančno sloni na načelu rednih prispevkov v kritje gotovih rednih neodoljivih izdatkov. Dohodki se sproti konsumirajo. Bolniško zavarovanje zavaruje čisto nepredvidene slučaje, tako po številu kakor intenziteti in času nastopa. Pokojniško zavarovanje n. pr. ima signifikantni pogled v svojo finančno bodočnost. Njegov riziko se da dosti točno v naprej ugotoviti. Bolniško zavarovanje ne zbira rezerv za bodoče zavarovalne slučaje, ono zbira samo sredstva za že obstoječe potrebe in samo do višine teh potreb. Bolniško zavarovanje živi iz dneva v dan, za potrebe ene dne mora isti dan dobiti potrebno krate. Le kolikor je po skušnjah pričakovati, da v gotovem časovnem obdobju nastopijo izredni izdatki radi izredno velikega števila obolenj (epidemija influence n. pr.), je treba za take slučaje imeti potrebne rezerve. — Drugača premoženja bol. zavarovalna panoga nima in tudi ni treba, da ga ima. Ko bi se nabiralo drugačno premoženje, bi bilo to dokaz, da so dohodki večji kakor potrebe in dohodke bi bilo v obliki znižanja prispevkov zmanjšati. Radi te bistvenosti bolniškega zavarovanja je zlasti v bolniškem zavarovanju nujno povzročiti vzdrževati stalno finančno ravnotežje. Ostale panoge zavarovanja, ki slone na načelu kapitalnega kritja so torej dolgotrajna zavarovanja, ki zbirajo sredstva za v daljši bodočnosti predvidene zavarovalne slučaje ali potrebe, časovno krajši čas trajajoč pretes v svojem finančnem gospodarstvu lažje prebole in sanirajo.

Kakšna je torej iz teh momentov izvirajoča finančno-gospodarska situacija v bolniškem zavarovanju, odnosno kakšna ta situacija pri obstoječem zakonu sploh more biti? Ali je ugodna, srednja, slaba? Ali nima preveč sredstev, da so zato prispevki previsoki, ali jih nima premalo, da so zato prispevki prenizki? Odgovor je: Finančna zakonita osnova našega bolniškega zavarovanja je taka, da praktična situacija ni ugodna, tudi ne srednja, ampak da je na skrajni meji svoje stvarilne zmoglosti da bi imel za posledico zvišanje izdatkov ali znižanje dohodkov, pomenil težko krizo, ki bi se samo s težjo operacijo dala odpraviti, t. j. z zvišanjem prispevkov ali z znižanjem podpor. Eno ali drugo pa bi bil gospodarski ali socialni udarec.

Naš zakon o zavarovanju delavcev je napram podporam, katere daje, postavil najskrajnejše nizko mejo premije. Postavil je zato že zakon sam naše bolniško zavarovanje v skrajno nevarno situacijo.

Letošnji finančni zakon v členu 288. predvideva reformo tega zavarovanja. Vsaka reforma si mora biti predvsem na jasnem, ali bo nevarnost odstranila, odnosno vsaj zmanjšala, in kako bo to dosegla. Brez te jasnosti in sigurnosti je nameravana reforma nevarna. Zato je stvar z mirno krivjo in brez vsakih drugih primesti preosojati; kajti, ako je položaj nevaren, je potrebna potencirana previdnost in obzirnost. Reforma more biti dvojna: reforma v finančni osnovi in v upravi, ali pa samo v upravi. Upravna reforma je predvsem potrebna, ako postopoma upravna organizacija ogroža finančno osnovo in je pričakovati, da bo upravna reorganizacija utrdila finančno moč zavarovanja, ali je vsaj ne bo zmanjšala. Kjer takega pričakovanja ne more biti, potem je tudi upravna reforma nevarna, ker bi morala pomirila Evce, zato bi pa krepkeje zagrabila za žep. Zato moramo in moramo biti le za tako reformo bolniškega zavarovanja, ki nudi jamstvo, da reforma finančne moči zavarovanja vsaj ne bo zmanjšala, ako že ne bolj utrdila ali zvišala. Le misli na to jamstvo morejo biti naša

gonilna sila in nam dajati direktive k našim tozadevnim dejanjem in udeležanju. Ko je to jamstvo podano, potem moremo pristati na vse drugo, ker vse drugo je le zunanji okras.

Zakaj je bolniško zavarovanje v skrajno nevarni situaciji? Zato, ker premija ni v zdravem razmerju s socijalno in gospodarsko potrebami podporami. Naša bolniška zavarovalna premija je absolutno in relativno najnižja, ako isto primerjamo z drugimi državami. Temu nasprotno pa so podpore pri nas v vseh oziirih najvišje. Ta navidezna nemogućnost je mogoča samo zato, ker je naše zavarovanje organizirano na principu najširše vzajemne skupnosti, ker cela država s svojimi pol milijona zavarovancev predstavlja enoto in se riziki enakomerno porazdelje po celi državi. N. pr. ako v enem sreznem nastopi epidemija, s tem vzame stroške lažje in z manjšimi sredstvi premese cela država, kakor pa srez sam. Ako bi bil srez samo nase navezan, da bi torej le on sam nosil vse riziko, bi zlasti v slučaju ponavljanja epidemij brez dvoma prišel v težak položaj.

Kar je v bolniškem zavarovanju predvsem potrebno, ako hočemo stabilizirati njegove finančne prilike, je novelizacija zakona v onih točkah, ki so danes nepopolne ali preliberalne in zato dopuščajo najrazličnejše zlorabe. Brez te novelizacije ni zdravlila in neizprosno hitimo še težji krizi nasproti. Da je danes bolniško zavarovanje formalno, v knjigah še aktivno, je razumljivo le zato, ker vsi dosedaj izdani, poravnani in neoparavnani predpisi figurirajo med aktivni in ker zakon v pogledu dajatev v precejšnjih krajih države ni v polni meri konsumiran.

Dr. J. B.

Politične beležke

Sodelovanje med federalisti in disidenti HSS v Dalmaciji

V Splitu se je pokrenila akcija za ustanovitev hrvatskega bloka, ki naj bi bil predvsem naperjen proti HSS. Zaenkrat se vodijo pogajanja med federalisti in disidenti HSS. V to svrhu je prišel v Split posl. dr. Zanič, ki bo z enakom mislijo odšel tudi v Dubrovnik. Na povratku bo imel dr. Zanič še en sestanek v Splitu, kateremu bodo prisostvovali po možnosti delegati iz cele Dalmacije. Na tej konferenci bo storjen konkreten sklep o ustanovitvi »Hrvatskega bloka«. Blok po bo vsej priliki takčasno samo volilni.

Razdor v karlovški organizaciji HSS

V mestni posvetovalnici v Karlovcu se je vršil sestanek srezke organizacije HSS. Sestanku je prisostvoval v imenu vodstva HSS posl. dr. Šibenik. Na dnevnom redu je bil spor dr. Grossa z vodstvom stranke v Zagrebu. Pred sejo glavnega odbora HSS v Zagrebu je bila nad dr. Grossom proglašena nekakšna obznanja. Dr. Šibenik je poizkušal izgladiti spor med pristaži dr. Grossa in vodstvom stranke. Dr. Gross pa ni pristal na kompromis in je izstopil iz stranke z izjavo, da bo osnoval novo organizacijo, ki bo verna programu HSS. Tudi ostali delegati, ki so ostali na seji po izstopu dr. Grossa, se niso pomirili. Občinski odbornik Rukavina je podal ostavko na svoj odborniški mandat. Na ta način bodo sedaj obstojale v Karlovcu dve organizaciji HSS.

Kako pišejo klerikalni listi o ruski revoluciji, danes, ko jim delavstvo obrača hrbet

Znano je, kako je »Slovenec« pisal o ruski revoluciji, o sovjetih sploh in sploh o dogodkih v Rusiji, ki jih je poveljeval v deveta nebesa. Kričal je proti »buržuaziji«, branil klerikalne »zveze delovnega ljudstva« in se zaletaval proti naprednim krogom, češ da so izdajali slovanstva, ker so nasprotniki boljševiških metod. Sedaj ko naše delavstvo zapuša klerikalne prevarante je stvar drugačna. Zagrebška »Narodna politika«, list, ki bi rad prenesel na Hrvatsko klerikalizem po vzorcu SLS, piše v zadnji številki o ruski revoluciji in boljševiških nastopih: »Boljševiška revolucija v Rusiji je brez vsakega konstruktivnega elementa, ker so »vse nje etape in končni rezultati izraženi samo v uničenju vsega, kar je doslej v človeški družbi obstajalo. Ona je tako utopična, da ni hotela poiskati nobenega kompromisa z obstoječim nego si je postavila načelo: rušiti vse in nič novega graditi. Delstvo je, da na dnu ruske revolucije počiva samo uničevanje in sicer ne samo uničevanje zmornih vrednot, nego uničevanje vseh umskih, moralnih in verskih vrednot. V političnem pogledu je anarhija, v socialnem nihilizem, v kulturno-verskem pa nasprotje civilizacije, morale in vere. Ruski bojičevizem predstavlja danes razjarene razbojniške nagone na vseh poljih javnega življenja«. Klerikalcem so postali ruski boljševiki nakrat »razbojnik«. Da, da časi koketerije s komunisti so prošli. Klerikalci ne upajo več na komunistične glasove in lahkega srca proglašajo sedaj svoje bivše prijatelje za razbojnike!

Naš protest proti aretaciji našega dragomana v Albaniji

Beograd, 1. junija, p. Danes popoldne so je v ministru za zunanje stvari vršila dolga konferenca našega zunanjega ministra z albanskim poslanikom na našem dvoru Cens begom. Pri tej priliki je minister Marković poleg že izročene note v Tirani vložil tudi ustni protest pri albanskem poslaniku radi postopanja proti dragomanu, tolaču našega poslanstva, ki so ga albanske oblasti aretirale in obtožile vojnustva. Demarš naše vlade je zelo energičen in se pričakuje, da bo dragoman izpuščen.

Naši kraji in ljudje

Razstava pogrnjenih miz

Včeraj dopoldne je agilno društvo naših dam »Atena«, ki se peča s telesno-kulturno vzgojo, za tri dni v ljubljanski Kazini odprlo izložbo pogrnjenih miz. Podobne prireditve v Sloveniji še nismo imeli, češar si nikakor ne smemo šteti v čast, zakaj uvažanje umetnostnega okusa v hišo in vsakdanje življenje sploh je pri večjih narodih že precej dolgo najvažnejša naloga inteligentnih dam. Marsikdo misli, da je to nedemokratičen pojav višjih slojev, v resnici so pa ravno naše kmečke gospodinjice ustvarile z velikim smislom za lepo in solidno izdelano opravo stanovanj, ki so jih znašale za največjim okusom okrasiti z ročnimi deli in cvetličami. Visoke estetske vrednosti domače dekorativne umetnosti, ki se kažejo posebej ob hišnih svečnicah in prazniških. Gotovo naša slavnostno okrašena kmečka hiša s svojo bleščečo posodo, vezanim perdom in cvetličami na okenih se vedno daleč prekaša večino stanovanj našega inteligenta, ki si s cenenimi surrogati hoče pričarati grofovske jedilnice in salone. Z vseh vetrov priletela darila in z vseh veselje zneženi dobiki, vsi možiči in nemogoči servisi za kavo, likerje, vino, pivo in čaj, nastavki, figurice, vaze ter vedno nove vaze, ves ta neokusni in nič vredni »pofeli« najcenejših bazarjev še vedno tvori ponos naših »gospodinjic« hiš. Če bi se naše dame oblačile z istim okusom, kakor opremljajo svoja stanovanja, bi gotovo nobena ne upala na cesto. Zato bi bila že davno potrebna razstava, ki bi pokazala, kako naj bo stanovanje, posebno drastično pa predložila, kakšno dobro urejeno stanovanje ne sme biti. In ker središče družinskega in družabnega življenja tvori ravno pogrnjena miza, zato je poselek naših dam vse hvale vredno kulturno delo.

Izložbo v Kazini moramo smatrati precej poseben prvi poskus razgledni vzgoje tudi v estetsko smer. Zato te prireditve ne smemo primerjati z enakimi prireditvami v inozemstvu, kjer ob takih prilikah nastopajo strokovnjaki in že izkušene moči. Za naše prilike je pa izložba prav čedna, čeprav je zelo enostranska, ker se poslužuje pri aranžiranju skoro izključno le starega porcelana, ki so ga dame zbrale kot ljubiteljice antikvitete. Zato je razstava preobilo založena z najrazličnejšimi mizami za belo in črno kavo ter čaj, ne najdemo pa na nji vzgleda za pravilno serviranje mizo vsakdanjega kosila ali večerje. Razstava je prav za prav izložba starega dragocenega porcelana, srebra in drugih redkosti — mize same so zato s rarietami tako preobložene, da na njih ni več prostora za jed in pijačo. Prav namen so pa danes pri mizi vendar le okusno servirana in na najboljši način pripravljena jedila in pa lahkonno kramljanje. Kakor v vsej dekorativni umetnosti, je tudi pri mizi glavni princip — smoternost. Največji smisel za pravo gostoljubnost in udobnost svojih gostov je pokazala naša najbolj gostoljubna in najbolj izkušena gospodinja, gospa dr.

Tavčarjeva. Razstavila je par malih mizic za popoldanski čaj ali kavo in z velikanskimi, udobnimi naslanjaji ob njih pokazala, da glavni namen teh prijetnih obiskov ni mizica, temveč komoden počitek in kramljanje v fotelju. O, na mizici je pa vendar vse, kar le more pospešiti dobro voljo gosta ali domačina. Kot prava hišna mati ni zanemarila nič božiča in ne velike noči, ne veselo družbe gospodov ob majolikah in cinastih vrčih, niti lovcev ob »zadnjem pogonu« v zeleni šumi. In pokazala je tudi, da slovenska gospodinja z večjo pazljivostjo postreže goste hišnega gospodarja ali sinov kot lastne prijatelje. Ostale aranžerke so namreč na gospode res skoro pozabile. Ali naj bo njim namenjena le latvica s kislim mlekom, skleda s krompirjem v obliki na »akdeutsch« mizi z oguljeno »Brandmalerei« in kuhinjsko solnico? Kako igračkaste so vse skodelice iz pristnega dunajskega porcelana, kako lačen je najslajši kofetek z najdebelejšo smetano pred pošteno kmečko malico v trdni slovenski hiši — kakor mehkužen estet pred zdravim in močnim umetnostjo naroda. Od kod so pa prav za prav vse majolike, cinasti vrči, skleda ter krožniki in tudi vse starinski porcelan, kakor iz kmečkih, z vsem dobrim, lepim in solidnim založenih hiš? Miza iz domačega javorja, pogrnjena z domačim platnom, ki so ga z rožami izvezle domače hčere, s krožniki in vrči iz bel pred sto leti, šibeče se pod vsemi darovi božjimi in ohranene z rožami z domačega vrta naj bo vzor naše slovenske mestne mize.

To je torej edina pogrška razstava, ki jo je najbolj zagrešila naglica pri aranžiranju, ko so lepe in efektne mize odvzele prostor praktičnim. Drugače pa izložba dokazuje izredno visoko nivo okusa našega narodnega ženstva in vse dame, ki so se trudile z zbiranjem in izbiranjem materiala, zaslužijo le pohvalo.

Včeraj dopoldne so dame otvorile po govoru gospe dr. Tavčarjeve razstavo in jo razkazale obilnim udeležencem, ki smo med njimi opazili velikega župana s soprogo, dr. Puca, dr. Windischerja, zastopnika českoslovaškega konzulata, pozneje pa je razstavo obiskal tudi g. divizionar Kalafatović s soprogo, množica dam in gospodov in tudi gojenke gospodinjke šole v Marjanišču. Vsi so odhajali z razstave polni hvale, ki gotovo privede še mnogo obiskovalcev iz mesta in z dežele na to kratko, a lepo in zanimivo prireditev.

K zgornjemu poročilu še par splošnih podatkov o ostalem sportno-kulturnem in ženskem delovanju TKD »Atena«. Iz obsežnih poročil na nedavnem občnem zboru posnemamo, da je prišlo to agilno društvo prav na globoko orati. Delo je v številnih sekcijah morda še prerazkosano, vse pa kaže, da se bo društvo razvilo v naše prvo žensko-kulturno organizacijo. Iz njenih naprav za bo morda celo vzklila prva ljubljanska zdravstvena in sportna šola. V

zadnjem polletju je »Atena« priredila nič manj kot 103 prireditve in nastope, med drugim:

»Cvetlično reduto«, otroško maskrado, veliko maskrado, Miklavžev večer, dve gledališki predstavi »Če pride čarodej«, 20 pravljinskih večerov, 10 mladinskih čajank, sportna, zdravstvena in estetska predavanja, razne mitinge in turnirje, 26 predstav svojega marionetnega gledališča, stalno zdravstveno šolo svojega ortopedičnega zavoda itd.

»Atena« je tudi sodelovala pri številnih kulturnih akcijah. Tako na sportnih manifestacijah SK Ilirije in ASK Primorja, pri zbirki za šahovski klub, pri cvetličnem dnevu za gledališke igralce, pri nabiralni akciji kuratorija slepih, pri cvetlični akciji Materinskega dneva itd.

Društvo je zgradilo nadalje dve novi tenis-igrišči, aplaniralo svoj hazenski prostor, tako da se njeno zemljišče v Tivoliju prav lepo uvršča v splošni okvir angleških parkov, ki so nasajeni naokoli. »Atena« je izdala mladinsko knjigo »Pravilice o Gralu« in pripravila izdajo »Belo-modre knjižnice«, kjer bodo izhajale monografije sportne in ženske kulturne vsebine.

Na čelu tega agilnega društva je dvorna dama ga. Franja dr. Tavčarjeva. Duša vseh iniciativ in akcij je večletna, nenadomestljiva tajnica ga. Krofiova. Njej ob strani so agilne dame ljubljanske družbe, ki načeljujejo raznim odsekom, tako otroškemu igrišču ga. Potokarjeva, ortopedičnemu zavodu ga. Svetličeva, telovadnemu odseku ga. Švigeljeva, plesnemu odseku ga. Novakovičeva, lahkoatletskemu ga. Polakova, hazenskemu gđ. Jančigajeva, tenišnemu ga. Janežičeva, marionetnemu gledališču ga. Bahovčeva, prosvetnemu ga. Balčičeva, upravi igrišč pa ga. Palničeva. Blagajničarka je ga. Bogadyjeva.

Kongres železničarjev

V Ljubljani se bo vršil od 3. junija do 5. junija v prostorih hotela »Tivoli« II. redni kongres Saveza železničarjev Jugoslavije, na katerem se bo razpravljalo o prvi vrsti o zboljšanju položaja železničarjev, socialne zakonodaje, o koalicijski svobodi itd. Glavna pozornost bo posvečena vprašanju komercializacije železnice. Enako se bo z ozirom na uklenjeje stanovanjskega zakona razpravljalo tudi o akciji za zgradbo železniških stanovanj.

Dne 4. junija se vrši istotam III. redna balkanska konferenca transportnih organizacij balkanskih držav. Obeh prireditev se udeležijo delegati vseh države iz cele države tudi delegati vseh delavskih zbornic ter strokovnih organizacij, ki so včlanjene v »Ujedinjenem radničnem sindikalnem savezu Jugoslavije«. Poleg tega se udeležijo tudi delegati iz inozemstva, in sicer od internacionalne transportne federacije v Amsterdamu njen glavni tajnik Edo Finnen, od bolgarske železničarske organizacije Makarijev in Isajev, od grške železničarske organizacije Hadjiprodos in Sonankides, od poljske železničarske organizacije Maxamin, od rumunske mornarske organizacije Balineanu, od avstrijske železničarske organizacije Weigl in poleg tega več zastopnikov železničarjev iz Avstrije ter delegatov delavske zbornice iz Koroške.

Če ima človek srečo...

Kdo je dobil glavne dobitke razredne loterije?

V torek so bili izžrebani glavni, milijonski dobitki državne razredne loterije. Lahko se reče, da je včerajšnji dan prinesel srečo mnogim siromakom ali vsaj v revnejših razmerah živčim, ki gotovo niso pričakovali, da jim padejo v naročje težki tisočaki, o katerih so doslej le sanjali.

Glavno premijo 1.200.000 Din in dobitke 4000 Din je zadelo 16 ljudi. Srečka številka 24.650, na katero je padel glavni dobitke, je bila namreč prodana v osmih četrtinah. Srečen slučaj je hotel, da so baš te četrtinke kupili revnejši ljudje, ki so hoteli poskusiti svojo srečo, ki pa niso imeli toliko, da bi kupili celo srečko. Po eno četrtino glavnega dobitka, to je po 301.000 Din so zadeli: neki pravoslavni menih iz Srema, mestni nočni čuvaj v Beogradu Krištof Urošević, ki mora deliti svoj delež z nekim bančnim slugom, s katerim sta skupno žrtvovala in riskirala nakup ene četrtinke, nadalje monter vodovoda v Beogradu Velimir Steković in neki ruski begunec iz Pančeva.

galo preko koljivih mest, velika vera in ljubezen je oživela igro. Vse uloge so uživalo enako spoštovanje, kar se tudi na večjem odru redkokoli zgodi. Nikoli ni človeka motilo nenaravno izgovarjanje in to je velika prednost, posebno, če pomislimo, da so študentje igrali kmeti. Mladim igralcem ni pomanjalo niče, ne kak izkušeni režiser, ali igralce in prav zato je vestna, na celoto usmerjena režija presenetila. V kulturnem življenju naše mladine pomeni igra lep uspeh. Tiho in skromno prizadevanje je doseglo prvo priznanje, tako, da zavodu lahko čestitamo.

Orkestralno društvo Glasbene Matice v Murški Soboti in Ljutomeru. Za binokostne prireditve orkestralno društvo Glasbene Matice dva solistična orkestralna koncerta. V nedeljo 5. t. m. bo koncert v Murški Soboti, v ponedeljek 6. t. m. popoldne pa v Ljutomeru. Za koncerta, ki jih vodi dirigent prof. Adamčič, glava velika zanimanje. Orkestralni spored obsega skladbe kompozitorjev Čajkovskega, Dvořaka, Suka, Adamčiča in Santila. Kot solista nastopita na obeh koncertih gojenka drž. konservatorija: violinist Rupil in basist Rus z izbranimi koncertnimi točkami. Godalni orkester je sestavljen iz 7 prvih violin, 7 drugih violin, 4 viol, 4 violončel in dveh kontrabasov. Koncertne točke, ki jih je orkester deloma že izvajal na lankolelni koncertni turneji v Trbovljah, Trzinu in v Krškem, so nanovo nastudirane in so dosegle tudi v Ljubljani pri prvem izvajanju najljepši uspeh.

Ostali srečni dobitniki še niso znani. Od drugega glavnega dobitka v znesku 500.000 Din je bila ena četrtinka prodana v Celju, dve v Beogradu, izmed katerih je eno kupil neki portir. Tretji glavni dobitke 400.000 Din je zadeli neki delavec v Subotici, ki mora preživljati osem otrok in ki bo tega denarja gotovo zelo vesel. 300.000 Din je zadeli neki kovaški pomočnik na Hrvaškem, a 200 tisoč Din neki upokojeni major v južni Srbiji. Sreča je bila torej tokrat naklonjena predvsem siromašnejšim ljudem. Kdor pa je tokrat ostal prazen rok, naj pa še vnovič poskusi svojo srečo. Kdo ve, ali ne zaden: prihodnji milijonski glavni dobitke? ...

Zopet potres v Beogradu

V noči od toka na sredo je obiskal našo prestolico nov potres, ki pa k sreči ni bil tako katastrofalen, kakor zadnji, vendar pa po obsegu prav nič ne zaostaja. Dve minuti pred polnočjo se je mesto dvakrat močno zazibalo, tako da je prebivalstvo preplašeno zapustilo tople postelje in zbežalo na prosto. Sledilo je še nekaj manjših sunkov, nakar se je zemlja zopet umirila, ž njo vred pa tudi preplašeni Beograščani.

Tudi v beograjski okolici so potres občutili. Zlasti v krajih, ki so bili tudi pri zadnjem potresu najhujše prizadeti, je bil potresni sunek splošno opažen. Po dosedanjih poročilih ni napravil potres nikjer večje škode. Nesreč ni bilo.

Beograjski potresni zavod je izdal včeraj komunikacijo, v katerem poroča, da so aparati zabeležili ob 23.58 ponoči dva močna potresna sunka. Središče potresa je oddaljeno od Beograda kakih 75 km v južnozahodni smeri. Gibanje zemlje je znašalo največ 300 mikromov.

Robinson Crusoe

(Prihodnji spored ZKD)

Preteklo nedeljo je zaključila ZKD za letošnjo sezono svoja poučna predavanja in predstave s filmi strogo poučnega značaja. Predvajala pa bo še nadalje v mesecu juniju razne priljubljene filme, zlasti take, ki tvorijo zanimiv spored za šolsko mladino ter je njih vsebina povzeta iz znamenitih knjig in romanov. Kot prvi tak spored si je izbrala ZKD za binokostne praznike film »Robinson Crusoe«, ki je posnet po znanem romanu Angleža Defoea. Nobena knjiga na svetu ni doživela toliko izdaj, toliko prevodov v vse jezike sveta, kakor ravno ta roman. Kdo je med nami, ki ne pozna burnih doživljanj ubogega Robinsona! Kdo je med nami, ki ni imel kot otrok to knjigo v rokah in jo čital z naslado in zadovoljstvom. In kakor nekdanj z nami, je tudi danes z našo mladino.

Film Robinson je izdelala največja ameriška filmska tvornica Universal Film Manufacturing Company z vsem pompom in sijajem, kot ga zamorejo le Američani. Zato bo tudi ta film zanimal vsakogar, odrasle kakor tudi mladino in vsakdo si bo z veseljem ogledal binokostni spored ZKD.

Klub velikim nabavnim stroškom, je ZKD obdržala svoje izredno nizke ljudske cene, t. j. 2 in 4 Din za sedež. Radi izredne dolžine (film je trdeljen) je vrstni red predstav sledeči: Prvi del se predvaja v soboto od 14.30 in na binokostno nedeljo ob 9.30 in 11. dopoldne; II. del se predvaja na binokostni ponedeljek ob 9.30 in 11. dopoldne ter v torek 7. junija ob 14.30 popoldne. Konec sledi prihodnji teden v soboto in nedeljo.

Gradnja stanovanj za železničarje

Kakor poročajo iz Beograda, je prometno ministrstvo dale železniški upravi na razpolago znesek 6.250.000 Din v svrhu, da se takoj prične z gradnjo stanovanj za železničarje, ki se bivajo po vagonih. S to vsoto bi se moglo zgraditi približno 40 hišic z malimi stanovanji. V Ljubljani se zgradijo dve stanovanjski hiši: ena se zgradi do novembra letošnjega leta za »vagonarje« (za približno trideset družin), druga pa se zgradi prihodnje leto in je namenjena železniškim uradnikom. Hiša, namenjena »vagonarjem«, se zgradi ob Dunajski cesti.

Žena razbojnika izvršila samomor

Po Karlovcu in okolici so se v zadnjih dneh širile vesti, da je zloglasni razbojnik Prpič »mali« pobegnil iz zapora ter sestavljal zopet razbojniško tolpo, ki nadaljuje svoje roparske pohode. Zandarmerijska postaja v Sisku razglasa, da je ta vest brez vsake podlage in se Prpič »mali« nahaja v zaporu. Pač pa je zandarmerija v zadnjih dneh zalotila znanega roparja Maljkoviča, ki pripada Prpičevi tolpi in o katerem se je dogajalo, da je zakrivil štiri umore ljudi, ki so se nameravali izseliti v Ameriko. Trupla umorjencev je sodna komisija pustila izkoptati in je Maljković moral v vrči nositi njihove kosti kot compora deklet v Olinu. Ko je Maljkovičeva žena izvedela, da je njen mož v sodnih zaporih, je izvršila samomor.

Vojak na straži ustrelil seljaka

V ponedeljek zvečer se je s sejma v Mostarju vračal domov seljak Ilija Komadina. Ko je šel mimo Belega brega, je slišal, da mu je vojak na straži zaklical »Stoj!« Ilija je postal, potem pa se spustil v beg. Vojak je še enkrat zaklical »Stoj!«, potem pa je sprožil puško. Seljak, zadet v pljuča, se je zgrudil na tla. Nezvestnega so prepeleli v bolnico, kjer je kmalu nato umrl. Vojak je bil aretiran. Vojška oblast je odredila preiskavo.

Samo še danes ob 4. 7. in 9. uri.

III. in IV. del
(koniec)

senzacionalnega kriminala vefilma

Hiša skrivnosti

V glavni vlogi svetovno znani Rus
IVAN MOŽUHIN.

Telefon 2730. KINO DVOR.

Velika poštna tatvina v Virovitici

V Virovitici so pred par dnevi odkrili veliko poštno tatvino. Ko je prispela poštna ambulanca v Virovitico, je službojuči uradnik ugotovil, da manjka denarno pismo s 100.000 Din, ki je bilo oddano od Dioničkoga društva za eksploatacijo lesa v Zagrebu za neko filmo v Virovitici. Na odredbo pošne direkcije je bila takoj uvedena preiskava. Zaslišani in aretirani so bili vsi poštni in ostali službojuči poštni organi, ki so imeli opravka s to pošiljko. Vsa preiskava pa je ostala brezuspešna. Končno je bil aretiran tudi sluga pošnega urada v Virovitici Mato Pisković, ki je prenašal pošto in ki je imel najdalje časa opravka z dotično denarno pošiljko. Pisković pa je v preiskavi dejanje uporno tajil. Sele, ko so mu prigovarjali in naglašali, da bo po nedolžnem uničenih pet poštnih uradnikov, očetov številnih otrok, se je omečal in priznal, da je izvršil tatvino. Bil pa je tako zmeden, da ni ni mogel povedati, kam je denar skril. Po dolgotrajnem iskanju so našli pismo še nedotaknjeno na podstrešju njegove hiše. Pisković je bil izročen sodišču.

Porota

Celje, 31. maja.

Uboj z nožem

V gostilni Lize Terčar v Lepinjavici je bila 8. maja t. l. zbrana večja družba. Antona Sedlaček je bil že precej vinjen in je ponujal Francetu Blatniku svojo steklenico piva, nakar mu je zopet očital, da mu je ta pivo požrl, čeprav si kot posestnik lažje kupi pijačo kot pa on. Blatnik je Sedlačku ponudil 10 Din, češ naj si kupi dve steklenici piva, a je Sedlaček denar odklonil in odšel v drugo sobo. Po kratkem času se je vrnil in zopet šilil v Blatnika z istim očitkom. Blatnik se ga je hotel na lep način otresti. Sedlaček je prijel Blatnika za ramo in ga tresel. Tedaj je stopil k Sedlačku 20-letni delavec Martin Petkovič in ga sunil z nožem v trebuh ter mu prerezal črevo. Rana je bila smrtna in je Sedlaček po par urah izdihnil. Takoj, ko je Sedlaček čutil zaboljaj je vzkliknil: »Zdaj sem jih pa že dobil, da imam zadosti.« Martin Petkovič je pristavil: »Zdaj sem mu jih dal, da bo imel zadosti.« Navzoča gostilničarka je videla v njegovi roki dvignjeni nož. Petkovič se priznava svoje dejanje v polni meri in priznava tudi, da je bil na Sedlačka jezen, ker je lansko jesen pretepel njegovega brata Josipa Petkoviča.

Porotniki so zanimali vprašanje glede hudodelstva uboja, nakar je bil Petkovič oproščen. Z oprostilo razsodbo pa se ni zadovoljil drž. pravdnik ter je vložil ugovor.

Celje, 1. junija.

Požigalci

Na zatočni klopi sedijo: Jakob Bele, 28letni posestnik v Gornji vasi, Alojzija Bele, njegova žena, stara 36 let, Josip Skrabl, 50letni posestnik v Zahenbercu in njegova 50letna žena Neža.

Jakob in Alojzija Bele sta dogovorila zažgala dne 11. decembra 1926. dopoldne svojo hišo in gospodarsko poslopje, da bi dohila visoko zavarovalnino od zavarovalne družbe »Slavija« v Ljubljani. K temu ju je napeljal Josip Skrabl, češ da je tudi on to storil. Josip in Neža Skrabl sta dne 30. X. 1926. zažgala istotako dogovorno svojo hišo in gospodarsko poslopje z namenom priti do visoke zavarovalnine. Tako trdi obtožnica.

Vsi štirje obtoženci so pravi tipi majhnega kmečkega človeka iz obmejnih hrvaških krajev, človeka zadolženega, ki si ne ve in ne more pomagati iz stiske drugače, kakor da pride do denarja na kakršenkoli način.

Jakob in Alojzija Bele sta krivdo dolgo trdovratno tajila, po preteku 6 tednov preiskave pa v celoti priznala. Potrjuje, da ju je Josip Skrabl nagovoril k požigu in sicer s tem, da jima je povedal, da je posestnica Egartnarca na Cestah tudi na ta način prišla do denarja. Dejal je: »Zenske to prav lahko napravijo. Zakuriti je treba v peči veliki ogenj in dati pražiti precej zabele, ki se užge, in s tem, da prši gorčica na vse strani, užge lesene dele v kuhinji pa na lesen dimnik. Tako sta zakonska Bele tudi naredila. Še prej sta zavarovala poslopje precej visoko. Dokaz krivde je iskati tudi v tem, da sta spravila vse predmete, ki so bili le kolikšak večje vrednosti še pred požarom na varno. Tudi zakonska Skrabl sta na ta način zažgala in hotela oškodovati zavarovalno družbo »Slavija« v Ljubljani. Skrabl zanika krivdo, vendar pa ju obtožuje Alojzija Bele, ki pravi, da ji je dajal kake 14 dni pred požarom Josip Skrabl navedene nasvete in ji tudi razodel, da bo on na ta način požgal tudi sebi, ker ga tarejo in stiskajo veliki dolgovi.

Porotniki so vprašanja glede Jakoba in Alojzije Bele potrdili, glede Josipa in Neže Skrabl pa zanikali. Na podlagi tega pravoreka sta bila obsojena Jakob Bele na 14 mesecev težke ječe, Alojzija Bele na 19 mesecev ječe, zakonska Skrabl pa sta bila oproščena.

Za čaj pripravljena japonska soba z gospo Skuškovico

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Četrtek, 2.: »Pahljača lady Windermere«. Globoko znižane enotne cene. Izv. Petek, 3.: Zaprt.

Mariborsko gledališče:

Četrtek, 2. ob 20.: »Rigoletto«. C. Kuponi. Petek, 3.: Zaprt. Sobota, 4.: »Pri belom konjčku«. C. Zadržani. Nedelja, 5.: ob 15.: »Scampolo«. Kuponi. Zadržane cene. Abonenti popust pri dnevi in blaginji. Nedelja, 5.: »Cardaska kneginja«. Prvič. Ponedeljek, 6.: »Cardaska kneginja«.

Gostovanje VI. Skrbinska v ljubljanski dram. Noči gostuje v ulogi lorda Darlingtona v Wildeovi komediji »Pahljača lady Windermere«. gozp. Vladimir Skrbinskič, brat gospe. režiserja Milana Skrbinska in bivši odlični član Narodnega gledališča v Splitu. Gosp. VI. Skrbinska, ki je pred štirimi leti debitala na ljubljanskem odru in potem z velikim uspehom nastopal v Mariboru, Varazdinu in Splitu, je bil na vseh teh odrih, v resnih in komičnih ulogah prav prijazno sprejet. Pri poslovljni predstavi je pisala

spilska kritika, da costavlja u splitskoj dram. najlepše uspomeno: glumio je u svim mogućim ulogama i uvijek izazivao opće simpatije, pak je prava šteta za Pozorište, da se je g. Skrbinskič odlučio da kod drugog pozorišta u državi traži bolju sreću. »Pahljača lady Windermere« se igra zadnjikrat v tej sezoni. Cene so enotne in znatno znižane.

Binokostni prazniki v mariborskem gledališču. Da bodo imeli množični gostje, ki bodo o binokostih dospeli v Maribor, priliki posetiti gledališče, se bosta vršili na binokostno nedeljo dve predstavi. Popoldne ob 3. bo velezabavna veseligrca »Scampolo«, zvečer ob 8. pa melodiozna, učinkovita opera »Knežinja čaršava«.

Uprizoritev Jahnove drame »Dom«. V torek 31. maja so člani dramske sekcije D. R. K. na II. državni gimnaziji uprizorili v Rokodelskem domu »Dom«. Realistična drama zahteva dozorele igralce in veliko režijsko sposobnost. Mlad človek ne ustvarja s posebno lahkoto starejših, v življenju izkušnih tipov. Režiser mora zelo skrbno izdelati prizore, kajti v teh dramah ne opajata že zgolj beseda klasičnih del in močnost čustvovanja. Razumljivo je, da se je mladi igralski naraščaj imenovala gimnazije tega tudi zavedal. Toda z občudovanja vredno vsemu so se lotili igre in so tudi častno zmagali. Temperament, živo občuteno življenje je poma-

Domače vesti

* **Izpremembe v državni službi** Z odlokom ministra za narodno zdravje je dr. Leopold Mejač imenovan za okrožnega zdravnika v zdravstvenem okrožju Mokronog. Maks Drakler, sodni sluga pri okrožnem sodišču v Mariboru je trajno upokojen. Poštni uradnik Janko Alič v Beogradu 2 je napredoval v 6. skupno II. kategorije.

* **Iz zdravniške zbornice za Slovenijo.** V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je vpisan dr. Miha Kamin, zdravnik splošne bolezni v Ljubljani.

* **Pri okrajanem sodišču** v Marenbergu se odda sodniško mesto. Prošnje naj se vlože najkasneje do 30. junija pri predsedništvu okrožnega sodišča v Mariboru.

* **Promocija.** Jugoslovanski novinar Sava Mojič, dopisnik beograjske »Pravde« je bil te dni na Juristični fakulteti pariske univerze promoviran za doktorja prava.

* **Imenovanje v vojaški službi.** S kraljevim ukazom so imenovani: brigadni general Sava Tripkovič, doslej pomočnik komandanta Dravski divizijske oblasti, za komandanta Zetske divizijske oblasti, pehotni polkovnik Stava Hadži-Antonovič za šefa kabine ministra vojske in mornarice; žandarmerijski podpolkovnik Jakob Sagadin za pomočnika komandanta 2. žandarmerijskega polka ter žandarmerijski major Milorad Sutić, doslej komandant puške žandarmerijske čete, za vršilca dolžnosti oficirja za inspektorstvo po 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani.

* **Promocija.** Dne 31. maja je bil na vseučilišču v Zagrebu promoviran za doktorja vsega zdravstva Josip Petrič, sin poštnega ravnatelja Josipa Petriča v Ljubljani. 833

* **Ilmen.** Poročila sta se včeraj g. dr. Maks Peterlin, notarski substitut v Dolnji Lendavi, in gđ. Nada Peterlin roj. Kraut, hčerka odvetaika dr. Krauta v Kamniku ter sestra soproge okr. glavarja Fr. Maršiča v Laškem. Čestitamo!

* **Komisija za pravnozgodovinski drž. izpit.** V sporazumu s fakultetnim svetom Juristične fakultete v Ljubljani je imenoval veliki župan ljubljanske oblasti za pravnozgodovinski državni izpit za triletno poslovno dobo od 1. junija 1927 do 31. maja 1930 nastopno izpraševalno komisijo: Predsednik in obenem izpraševalni komisar za rimsko pravo in zgodovinski razvoj sedanjega javnega in zasebnega prava predsednik odvetniške zbornice in obenem v Ljubljani dr. Danilo Majaron; podpredsednik redni profesor in dekan Juristične fakultete v Ljubljani dr. Gregor Kreck, II. podpredsednik in obenem izpraševalni komisar za zgodovinski razvoj javnega in zasebnega prava redni profesor Juristične fakultete dr. Rado Kušej, izpraševalni komisarji: za rimsko pravo redni profesor Juristične fakultete dr. Stanko Lapažne, svetnik viš. dež. sodišča v Ljubljani Rudolf Sterle, odvetnik v Ljubljani dr. Josip Hacin in tajnik Juristične fakultete dr. Viktor Korošec; za cerkveno pravo: izredni profesor teološke fakultete dr. Gregor Rožman, svetnik viš. dež. sodišča v Ljubljani dr. Vladimir Golia in dež. sod. svetnik dr. Rudolf Sajo; za zgodovinski razvoj sedanjega javnega in zasebnega prava in za pravno zgodovino južnih Slovanov redni profesor Juristične fakultete dr. Metod Dolenc, načelnik oddelka za soc. politiko v pok. dr. Fran Goršič in izredni profesor filozofske fakultete dr. Milko Kos; za pravno zgodovino južnih Slovanov redni profesor Juristične fakultete dr. Janko Polec.

* **Zdravniški službi.** Okrožni urad za varovanje delavcev v Ljubljani razpisuje službo pogodbenega zdravnika za splošno prakso v Ljutomeru in v ambulatoriji v Celju. Interesenti se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

* **Iz vojaške službe.** Izpit za rezervnega podporočnika ekonomske stroke sta v Beogradu napravila Ferdinand Lukas in Ivan Theuerschuh.

* **Ponesrečen slovenski dijak.** Predvčerajšnjem so prispeli v Zagreb na izlet dijaki meščanske šole iz Šostanja. Ko so posetili Maksimira, je dijak II. razreda meščanske šole Rasto Brunet, rodom iz Ljubne v Savinjski dolini padel v neki jarek ter si zlomil nogo nad kolonom. Reševalno društvo ga je prepeljalo v Zakladno bolnico, kjer so mu nudili zdravniško pomoč.

* **Na lovu za srako smrti ponesrečil.** Sodijski vajenec Adolfin Steilar iz Črešnjave pri Gornji Radgani je splezal te dni na drevo, kjer se je nahajalo srakino gnezdo. Veja se mu je odlomila in deček je padel kakih dvajset metrov globoko na tla ter se težko poškodoval. Z naslednjega dne je podlegel težkim poškodbam.

* **Strokovna obrtna nad. šola v St. Vidu** priredil v binkoštnih praznikih v šolski izšolnici razstavo risarskih in spisovnih izdelkov obrtnih učencev. Razstavljeni bodo tudi pomožni izdelki zadnjih zadržanih pomočnikov preizkušeni.

* **Priznanje slikarja naših gora.** Slike naših gora izpod čopiča g. Maksa Koželja v Kamniku so znane širom Slovenije. S svojimi slikami je v zadnjem času prav okusno okrasil prostore »Društvenega doma« in turisti prav radi teh slik, ki so jim v velik užitek, prav radi posejajo njegovo kevarstvo in gostilno. Posebno pozornost vzbujala ogromna slika »Pogled z Mokrice na Kamniške planine«, po svoji ljubosti pa se odlikujeta sliki »Kamniška Bistrica« in »Znamenje ob potoku v Kamniško Bistrico«. Na te slike so planinci opozorili tudi dr. Kugyja ob priliki, ko se je zadnjič mudil v Ljubljani. Dr. Kugy se je na to nalašč peljal v Kamnik, da poseti M. Koželja in si ogleda njegove slike iz naših gora. Ob pogledu nanje je bil ves vtičen in očaran. Izrekel je slikarju zahvalo za izreden užitek in ga bodril k nadaljnjemu delu. Ko se je vrnil v Trst, je Koželju poslal svojo knjigo »Aus dem Leben eines Bergsteigers«

tem-le posvetilom: »Dem genialen Maler der slovenischen Berge H. Makso Koželj in Dankbarkeit und ergebener Freundschaft. Triest, im Mai 1927. Dr. Jul. Kugy.« (Genialnemu slikarju slovenskih gora g. Maksu Koželju v hvaležnosti in udanem prijateljstvu). To priznanje prvaka sodobnih planincev je gotovo v čast slikarju Kamniških gora.

* **Otvoritev nove postaje v Bitnjah.** Iz Žabnice pri Škofji Loki nam pišejo: Na bin koštni ponedeljek 6. junija t. l. po prihodu popoldanskega vlaka iz Ljubljane otvorimo tu novo postajališče zgradbo. Stara koliba, ki je stala doslej na tem prostoru in predstavljala postajališče je bila povod kar najštevilnejšim zbadljivkam mimo se vozečih potnikov. Na poziv železniške uprave, da naj zgradimo novo stavbo, smo se lotili dela in jo v dobrem polletu dovršili. Ni sicer nova zgradba močnejša in velika vendar pa je krajše in razmeram primerna ter v ponos domačinov sredi prostorne kranjskega polja. Ker smo morali postaviti to stavbo v lastni režiji, sicer bi se bilo to postajališče ukinilo, je pač umljivo, da kljub naklonjenosti železniške uprave, prispevali pristojnih občin, požrtvovalnosti interesentov, se nismo mogli pokriti vseh gradbenih stroškov. V ta namen in pa v znak splošnega dobrega razpoloženja nad dovršenim delom, se vrši na binkoštni ponedeljek popoldne po slovesni otvoritvi na Miklavževem vrtu v Žabnici velika vrtna veselica na katero vabimo vse, ki so dobre volje.

* **Prvo dunavsko parobrodarsko društvo v Beogradu** je dovolilo 50-odstotni popust od normalne tarife posetnikom letošnjega velesejma in sicer na brzojavni progi Linz-Wien, na potniški progi Passau-Linz-Wien. Na ekspresnih paroblad med Duma-jem, Budimpešto, Beogradom in Durdjevim pa vella ugodnost, da se z normalno tarifsko omo kupljena karta za nizvodno potovanje uporabi za brezplačni povratek. To pa vella samo za slučaj, da se sem in tja pouje z ekspres. parnikom. Ugodnost vella na podlagi sejmске legitimacije za dohod od 19. junija do 10. julija, za povratek pa do 25. julija 1927. Za razstavno blago se plača za prevoz v Ljubljano na velesejem cela tarifa ter se roba odpremi brezplačno nazaj v roku 4 tednov po zaključnem velesejmu.

* **Nov mešani vlak na progi Ljubljana gl. kol-Novo mesto.** Pričnši od 3. junija 1927 vozi na progi Ljubljana gl. kol-Novo mesto mešani vlak z vozovi III. razreda in ima postanek na vseh postajah in postajališčih. Mešani vlak odhaja iz Ljubljane gl. k. ob 18. in prihaja v Novo mesto ob 22.12. Nastančen vozi red tega mešanega vlaka je razviden iz posebnega »oglasa« pri potniških blagajnah.

* **Poškodovane železniške tračnice.** Pred prihodom popoldnevnega brzovlaka na Sušak je predvčerajšnjim nadzornik proge opazil, da so pri velikem tunelu zlomljene železniške tračnice. Dal je takoj alarm in se je posrečilo, da je brzovlak zavozljal na tračnice, ki vodijo na Roko. Vlak je ostal na odprti progi, kjer je bila prevzeta pošta in so izstopili tudi potniki pred gimnazijskim poslopjem.

* **Tihotapstvo na severni meji.** Organi finančne kontrole v St. Ilju v Slov. gorah in v Sv. Juriju ob Pecnici so v poslednjem tednu prišli v treh slučajih 5 »fenskih in enega moškega tihotapca, ki so v nočnem času tihotapili poleg carinskega blaga večinoma monopolne predmete in sicer v glavnem saharin, a tudi vžgalice in cigaretni papir. Vse priete osebe so iz Maribora in nišo ba »novince«. Ker se kazni izrekaio v visokih tisočakih, je upati, da bo naše ljudstvo končno uvidelo, da se s tihotapstvom ne da obogatiti in da bo ta neresni posel opustilo ter se posvetilo poštenemu zaslužku.

Ure, verižice, obeski, uhani itd.

so vedno najlepša

BIRMANSKA DARILA

ki jih dobite najceneje pri trvdki

Lud. Černe, Ljubljana, --
Wolfova ulica šte. 3.

* **Okrađen v vlaku.** Dne 20. maja smo poročali, da je dijak Hermannu Slamiču iz Most ugradel neznan umovnik v vlaku med vožnjo od Jesenic do Ljubljane rjavo usnjato aktovko z vsebino par čevljev za nogomet, nogometni ščitnik, par črnih doko-lemic in sivo športno čepico, in da je Slamiča tat oškodoval za 500 Din vrednosti. Popravljamo to vest v toliko, da predmeta aktovka z vsebino ni bila ukradena v vlaku, pač pa zablajena na peronu postaje Jesenice na nekem oknu. Aktovko je našel službujoči vratar in jo oddal postajnemu vodstvu istotam, kjer se še sedaj nahaja in je lastniku na razpolago.

* **Dve leti z žilco v želo.** V državno bolnico v Šibeniku so pripeljali te dni neko ženo Siavo Radetič, ki je pred dvema letoma požrla žlico. Storiila je to v nezavestnem stanju. V zadnjem času je dobivala večkrat krče v želo, vsled česar se mora podvreči operaciji. Zdravniki z zanimanjem pričakujejo rezultata.

* **Smrt pod vlakom.** Ko so se te dni sezonski delavci iz Prekmurja vozili v Vojvodino, je delavec Aleksander Mikola iz Bokrača padel tako nesrečno pod vlak, da ga je kolesa dobesedno prerežala in je Mikola ostal na mestu mrtve. Ponesrečenec zapuščal ženo in sedem še nepreskrbljenih otrok.

* **Lahek potres v Splitu.** V Splitu so predvčerajšnjim ob 5.15 zjutraj čutili lahek potres, ki ni imel posledic, razen da je probodil mnogo tamkajšnjih prebivalcev iz spanja. V Dubrovniku potresa niso čutili.

Damske letne plašte

najnovejše, fino blago v raznih barvah od 500 do 800 Din; volnene obleke v modnih barvah — tudi plisirane od 270 do 650 Din; vsakovrstne perilne obleke od 60 do 180 Din; modne bluze — imitacija svile od 85 Din naprej; modna in sportna krila od 60 do 140 Din; vsakovrstne otroške obleke, moderne otroške in damske listaste, klotaste, bele in barvaste predpasnike kakor tudi damsko perilo dobite po jako nizkih cenah le pri: **F. in I. GORICAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.** — Oglejte si razstavo v izložbi! 6155-a

* **Uniformiranje oboja »Jadranske plovitbe«.** Kakor javljajo s Sušaka, bo »Jadranske plovitbe« v najkrajšem času nabavila svojim oficirjem in komandantom ladij nove uniforme. Uniforme bodo okusne in zelo pripravne za mornarsko službo.

* **Novice iz Splita.** V ponedeljek zvečer je na admiralski jahti »Vila« prispel v Split povečini vojne mornarice admiral Prica. V torek je posetil predstavnike oblasti ter pregledal hidroavionsko postajo v Divuljah pri Trogiru. Mesto je že po noju tujeve. Ker se o binkoštnih praznikih pričakuje velik naval tujeve, se bo več parnikov »Jadranske plovitbe« uredilo za prenočevanje tujeve. Ti plavalci hoteli bodo znatno olajšali nastanitev mnogostevnih tujeve.

5. junij Prireditve godbe na Vrhnikih

* **Kdo je zakrivil nesrečo pri Perkoviću.** Po železniški katastrofi, ki se je pripetila na liskih progi med Perkovićem in Unešičem so bili vsi ranjenci prepeljeni v šibeniško bolnico, kjer se nahaja sedaj sedem ranjencev. Po mnenju zdravnikov bodo vsi ranjenci ostali pri življenju. Na kraj nesreče je prišla sodna komisija, da se razjasni, kako je prišlo do katastrofe in dali jo je zakrivil obožen prometni uradnik na postaji Perković, ki je pustil brzovlak na postajo.

* **Grozen doživljaj dveh godcev.** Iz Sarajeva sta se te dni dva godca napotila v Dalmacijo iskat zaslužka v kakem sezonskem podjetju. Ker nista imela sredstev za železniško vožnjo, sta se skrivaj splazila na streho nekega vagona in na ta način skušala dospeti v Dubrovnik. Pri Ostrožcu pa vodi proga pod mostom, ki teži le kakih 20 cm višje kakor streha osebnega vagona. Godce Pisar je trčil z glavo ob most ter se pri tem smrtonosno poškodoval, dočim je njegov tovariš Kostinček še pravočasno odskočil s strehe in si tako rešil življenje.

* **Samomora sarajevske igralk.** Rečeno mu društvo v Zagrebu je bilo pred letom javljeno, da leži na samostanem travniku ob Miramarski cesti deček, ki se je zastrupil. V travi so našli nezavestno gospodično, ki je bila prepeljana v bolnico, kjer ji je zdravnik izpral želodec. Mlada gospodična je Anka Pogačič iz Banjahuke, igralka sarajevskega narodnega gledališča. Kaj jo je napotilo k obumnemu činu, ni znano.

* **5. junij.** Veselica godbe Vrhnik. Vse preskrbljeno. Imenitna zabava. 837

* **Zoper nadležno znojenje uporabljamo** z najboljšim uspehom Sanoform, ki odstranjuje neprijeten vonj. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

* **All Vam je čtevno negovanje zob v breme?** S Kalodontom gotovo ni, ampak nasprotno, zadovoljstvo in krepcanje, ki traja cel dan. 150

ITO — zobna pasta najboljša!

Za birmance

Obleke lastnega izdelka po konkurenčnih cenah kupite najceneje pri trvdki: **JOSIP ROJINA, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3.**

* **Pri naduhi in boleznih srca, pri bolečinah v pljučih in prsih skrofulozni in rahitisu,** povečanju ščitni žlez in tvoritvi gošče je odvod v črevo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef« bistveno domače zdravilo. Kliniki svetovnega slovesa so videli, da so se pri letvinih prvi čas se pojavljajoča zaganetja umaknila z rabo vode »Franz-Josef«, ne da bi se pojavila neprijetna driska. Dobi se v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

* **Tkanina »Eternum«**, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7. 95

Danes ob četrt na 10. zvečer!
Velika premijera!
Sužnji strasti...
Ne zamudite!
ELITNI KINO MATICA

Iz Ljubljane

* **Poravnana izjava, objavljena** pred nekaj dnevi v tekočih procesih med g. I. Jelačinom in nami, je bila pomotoma metirana med drugimi dnevnimi noticami, mesto na prvem mestu, kar naj se smatra s tem za popravljeno.

* **Razstava pogrnenih miz** v Kazini se definitivno zaključil v petek 3. junija ob 18. uri.

* **Geografsko društvo opozarja** svoje člane, kakor tudi planince in snih vse ljubitelje prirode na predavanje dr. O. Steinböcka o Grönlandu, ki se vrši danes zvečer v Unioinu. Vstopnice se dobijo v Matični knjižarni na Kongresnem trgu in zvečer pred predavanjem v Unioinu.

* **Predavanje o Grönlandu.** Turistovski klub »Skala«, opozarja vse svoje člane na velezanimivo predavanje g. dr. Steinböcka o Grönlandu. Predavanje bo, tako po turistični kakor tudi smešarski strani zelo poučno in je zato v interesu vsakega »Skalaša«, da se ga udeleži in vsaj deloma spozna lepote sicer težko dostopne Grönlandije. — Odbor.

* **Društvo za varstvo in vzgojo** ptic pevk v Ljubljani priredi v času letošnjega velesejma na sejmšišču posebno lepo in zanimivo razstavo Marcer kanarčkov. Sedetuje 27 gojiteljev teh zlahtnih vrvičkov. Ta vest bo sigurno vzbudila radostno zanimanje vseh ljubiteljev malih pevcev.

* **Zatvoritev poti.** Prehod skozi Lat-termanov drevored ki vodi od spodnjega dela bivšega otroškega igrišča mimo velesejmskih paviljonov prod pivovarni Union bo v času od 28. junija do incl. 13. julija t. l. zaprt. Občinstvo naj blagovolji to vzeti na znanje. Zatvoritev prehoda je neobhodno potrebna, ker se sicer tamkaj stoječi paviljoni in sejmšišče samo ne bi moglo neovirano pripraviti za otvoritev letošnjega Ljubljanskega velesejma, ki bo dne 2. julija.

* **Dvorska knjižnica.** Borštnikov trg 1, je odprta vsak delavnik od 5. do 7. popoldne. Knjižnica ima lepo število slovenskih, srbohrvatskih in nemških knjig, katere izposojuje, proti prav nizki okodnini vsakomur, kdor se zadostno izkaže.

* **Señtjakobska knjižnica v Ljubljani.** Stari trg 11, je izposodila mala 3339 stranek 12.090 knjig, letošnje leto 19753 stranek 73.938 knjig. Knjižnica, ki stopa s 1. junijem v 17. leto svojega obstoja, posluje vsak delavnik od 4. pop. do 8. zvečer in izposoja slovenske, srbohrvatske (teh ima novih zadnji mesec okoli 200), češke, ruske, nemške, italijanske, francoske angleške in esperantske knjige ter modne liste vsakomur, kdor se zadostno legitimira. Na razpolago tiskani imeniki knjig, ki jih kupi, da si napiše številke teh doma.

* **Pretep pred gostilno.** Prednočnim okrog 21. ure je stopil v Lasanovo gostilno na dunajski cesti železničarski delavec V. S. in se pridružil nekemu svoiemu tovarišu. Prišel ga je pozival, naj odide na delo vmes pa je pridno praznil kozarce. Slednjič sta se oba že precej vinjena tako sporekila, da se nista zamogla obdelavati več samo z jezikom in sta se raiši dejansko spoprijela. Boj je prišel do vika na hodniku pred gostilno, kjer sta se metala ob tla kakor žogi. Zanimivi prizor je privabil zraven vse polno radovednega občinstva, ki se je imenito zabavalo. Konec naravnost črkuškim scenam je napravil šele stražnik, ki je po dolgem pregovarjanju razdružil ter potolažil oba akrobata s tem, da ju je zapisal v svoje bukvice, kar pomeni nekaj dinarčkov globe, torej pristrižen proračun izdatkov za hudega dalmatince v vročem juniju.

* **Prebrisan krojaček.** Krojaški pomočnik inozemec Fran L. se je za kratek čas samo tako-le mimogrede, ustavil v Ljubljani in dobil delo pri nekem mojstru na Brinju. Kmalu si je poiskal tudi dekleta, napram kateremu je hotel igrati imenitnega kavalirja. Za to je potreboval več denarja, kakor si ga je mogel prislužiti. Bil pa je iznajdljiv glave in si znal pomagati na tuje stroške. Ko mu je namreč poštni upravnik Ferdo G. prinesel sredi preteklega meseca blago, da mu napravi obleko, je France takoj obljubil, obenem pa ga »napumpal« še za nekaj kovačev predplačila. Obleke pa mu niti še dosedaj ni izgotovil. Prebrisanec se je namreč medtem že naveličal dekleta, vzel v roko spet potno palico in izginil iz Ljubljane. Seveda ni pred odhodom pozabil prodati več blaga, ki ga je imel od raznih strank, katerim bi moral napraviti obleke.

* **Tatvinje perila.** V noči na sredo se je brzokno kaka pohajkujoča tatinska ženska splazila na dvorišče hiše št. 1 v Strossmayerjevi ulici, kjer je ukradla iz pralne kuhinje okrajnega glavarja Gustava Delcata več namočenih postelinskih rlin in več kosov raznega drugega perila, kakor ženskih in moških srajc, robcev itd.

* **Policijske priuave.** Od torika na sredo so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 pomeverba, 1 popadljiv pes, 1 prestopek pianosti, 1 pretep, 1 prestopok obrtnega reda in 9 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretaciji sta bili izvršeni 2 in sicer: 1 radi tatvine in 1 radi izreda.

* **Predprodaja vstopnic** za slavnost razvija prapora in javne telovadbe Sokola I. na binkoštni ponedeljek popoldne je v petek in soboto popoldne v Tiskovni za drugi, Prešernova ulica.

* **Življenje in umiranje v Ljubljani.** Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fizikata se je dobil od 22. do 31. maja rodilo v Ljubljani 48 otrok (27 moškega in 21 ženskega spola), umrlo pa je 19 moških in 14 žensk, skupaj torej 33 oseb in sicer: 11 oseb za jetiko, 4 za rakom, 3 za prirojeno slabostjo, 3 za boleznijo na srcu, 2 za pljučnico, 1 za trebušno legarjem, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 4 osebe dosegle starost nad 70 let. Na nalezljivih boleznih je obolelo 9 oseb.

* **Zobozdravnik dr. Rodoshegg** ne ordinira od 3. do 10. junija. 836

* **Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani** ima danes v Četrtek 2. junija ob 16. redno odbovoro sejo. 838

* **Za obdaritev birmancev** priporočamo botrom in botricam trvdko M. Dolenc na Sv. Petra cesti nasproti hotela Lloyd. V zalogi vseh vrst potrebščin za dečke in deklince ter velika izbira igrac. 826

* **Radioklub** bo danes v svojih prostorih na velesejmu zopet polnil akumulatorje Člani naj ji blazroče oskrbniku velesejma g. Logarju.

* **Dve prijateljici.** K tozadevnemu članku, objavljenem v »Jutru« 27. maja t. l. se nam poroča, da ga. Jospina Zagar ni z njim v nobeni zvezi.

* **Krasna birmanska darila** kupite najceneje pri E. Skopek, trgovina ur in zlatnine. Ljubljana, Mestni trg. 777

* **Volno, bombaž** za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Zidovska ulica 4. 93

* **Prireditve Primorcev** na binkoštni ponedeljek vzbujajo veliko pozornost. Bo navse živahna in zabavna. Danes ob štirih dame. 530

Iz Maribora

* **Javna zahvala Jugoslov. Matice.** Podpisani odbor se tem potom najiskrenejšje zahvaljuje vsem, ki so v katerikoli obliki pripomogli, da je bila manifestacija našega Maribora ob desetletnici majske deklaracije tako sijajna in veličastna. Hvala predvsem naši nadobudni in navdušeni mladini, ki se je udeležila prireditve korparativno; hvala šolskim vodstvom, društvom in posameznikom, ki so sodelovali pri nabiranih akcij, ki je klub neugodnemu času dobro uspela; hvala pevcem, godbenikom, rediteljem, govornikom — skratka hvala vsem udeležencem, ki so se dne 29. maja dejansko spominjali velikega trenutka v razvoju našega naroda, ko mu je z majoško deklaracijo zastajala zarja svobode in boljše bodočnosti. Ta enodušnost, ki je prevajala množice v nedeljo na taboru, pri obhodu in pri odkritju spominске plošče, pa naj ostane i nadalje vedno in povsod, kadar gre za velika vprašanja, ki se tičejo celokupnega našega narodnega življenja! — Za odbor podružnice Jugoslov. Matice v Mariboru: Stanko Detela, l. r. predsednik. — Anton Brandner, l. r. tajnik.

* **Ekspedicija mariborskih Nemcev.** V soboto popoldne se oddelje mariborski, ptuški in celjski »Deutscher Männer gesangverein«, pomnožen še z nemškimi pevci iz ostalih krajev mariborske oblasti, okoli 130 po številu k razvitiu prapora nemškega pevskega društva v Indijl. Slavnosti se baje udeležili okoli 1400 pevcev iz cele Jugoslavije. Prometno ministrstvo je dovolilo udeležencem polovično vožnjo na vseh državljih progah. Kaka razlika če primerjamo položaj naših Slovencev na Koroskem.

* **Tihotapstvo saharina.** Finančna kontrola iz Maribora je imela zopet lep uspeh. Na cestni proti Kamnici je bil namreč v ponedeljek na vse zgodaj prijet neki Rižner iz Brestermice, ki je imel pod obleko na telesu skupaj 4 in pol kilograma saharina in še par sto knjižic cigaretnega papirja. Posledice za svoje dejanje bo občutil, ko bo moral plačati občutno kazen ali pa odsedejti zapor. Vsega tega bi mu ne bilo treba, ker je dobro stituran posestnik.

* **Zopet avtobusna nezzgoda.** V torek popoldne je na povratku iz Celja v Maribor odpovedal motor mestnega avtobusa pri Vojniku. Potnike so morali z drugim avtomobilom odpeljati nazaj v Celje. Vest o nezzgodi je prišla v Maribor šele zvečer, tako da ni bilo mogoče poslati rezerve in so potniki na ostalih postajah do Maribora pozno v noč zastoj pričakovali avtobusa. Drugi dan so postavili v promet na progi Maribor-Celje avto, ki je vozil v Selinico za progo pa si je občina izposodila avtobus. Sedaj sta že dva mestna avtobusa pokvarjena in jih ne morejo popraviti, ker ne dobe rezervnih delov.

* **Nova akcija SPD za Pohorje.** Kakor doznavamo, se pogaja mariborska podružnica SPD z mestno občino, da bi vozil mestni avtobus ob nedeljah zjutraj ob 5. potnike v Radvanje do podnožja Pohorja. Primerna pa bi bila tudi zveza do vnožja Pohorja, event. tudi do konca okrajne ceste nad Hočami ob sobotah popoldne. Isti avto bi lahko nato ob nedeljah vozil še v Rogaske Slatine.

* **Zlet Ljudske univerze na Plitvička jezera** odpade začasno, ker se ni moglo dobiti dovoljno število prenočišč.

* **Občni zbor Ljudske univerze** bo 13. t. m. ob 8. zvečer v čitalnici »Studijske knjižnice«.

* **Harmonika,** puščelji in petje je včeraj oživljalo mariborske ulice, ki so jih od vseh strani polnili s svežim zelenjem okrašeni mladi naborniki. Običajnih pijancev ni bilo videti, čeprav je dobro voljo mladeničev znatno čepval alkohol.

* **Maksimalno tarilo za avtotakse,** kakor jo je dogovorili soglasno z zdruzo izvoščkov tozadevni odsek občinskega sveta, so včeraj po poročilu referenta g. Weikla odobrili pri občinski seji. S tem se bodo vožnje z avtotaksami znatno pocenile. Vožnja iz mesta na kolodvor ali s kolodvora v mesto z avtom, bo stala n. pr. po tej novi tarifi le Din 16. Računilo se bo namreč za prvi km Din 10, za vsakega nadaljnjega Din 6, če je avto največ štiri sedežni. Za čakanje stane četrter ure 5 Din. Za povratek vella je polovična cena, če se vrne avto prazen, sicer pa prejšnja. V noči po 22. uri se cene zvišajo za 50 para pri kilometru. Ob birmi, krstu in podobnih slučajih sme znašati račun največ Din 150. Novi avtomobilji morajo imeti tudi taksimetre, ni pa ta obveza še splošno predpisana, češ da pri starih avtomobilih taksimetra ni mogoče uvesti. Vsaka avtotaksa mora imeti maksimalni tarif, tako da potnik lahko preračuna stroške na podlagi kilometrskega kazala, ki ga mora imeti vsak avto. S to uredbo bodo izvoščki s konji še

bolj izpodrinjeni, ker bo sedaj vožnja z avtom za daljše proge kot n. pr. v Limbuš celo cenejša, s kolodvoru v mesto pa je za 1 Din dražja, kar znaša osnovna tarifa za vožnje po mestu s konjem Din 15.

a— Prijava za vstop v učiteljsko službo na srednjih šolah in učiteljskih mariborske oblasti. Izpraznjeni absolventi filozofske fakultete, ki nameravajo v šolskem letu 1927-28 vstopiti v učiteljsko službo na srednjih šolah oziroma učiteljskih mariborske oblasti, naj se prijavijo pisмено pri velikem županu mariborske oblasti (prosv. oddelku) v Mariboru najpozneje do 25. junija 1927. V prijavi naj navede kandidat stroko, iz katere je izprašan.

a— V zavodu šolskih sester v Mariboru, Samostanska ulica št. 4., bo od 6. do večera 10. junija razstava ženskih ročnih del in risb. Vodstvo zavoda vabi starše učence in druge prijatelje mladine, da si ogledajo kofiko je dosegla tukajšnja šolska mladež v tekočem šolskem letu. Razstava bo odprta vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18.

Iz Celja

e— Kleroradikalna zveza. Vest o kleroradikalni združbi za bodoče volitve v Narodno skupščino ne more v Celju nikogar več presenetiti. Celjski klerikalci in radikalci so že danes tako tesno med seboj združeni, da jih ne loči prav ničesar več v javnem življenju, družni pa enako sovraštvo do vseh narodnih voditeljev in kulturnih delavcev, ki so ostali vse svoje življenje zvesti svojim narodnim in napredno-kulturnim načelom in jih niso zvaljevali v nove stranke niti osebne ambicije niti kake zasebne koristi. Ali si klerikalci ali radikalci, je v Celju že tako vseeno, da ponujajo pri acitaciji za občinske volitve klerikalni pri-ganjači službe in druge udobnosti pri radikali, radikalci pa v klerikalnih podjetjih. Toda tisti, ki bo šel na te limance, bo tem sigurneje obedel med dvema stoloma.

e— Smrtna kosa. Na Teharju pri Celju je umrl posestnik gostilničar in mesar g. Franc Zohar. Pokojnik je bil splošno spoštovan in priljubljen mož. Pogreb se je vršil v ponedeljek na teharsko pokopališče. V invalidskem domu v Celju je umrl v torek, dne 31. maja v 32 leti starosti vojni invalid Fr. Otter. Bolehal je že več let na jetiki N. v m. p.

e— Surovost. Pri lesnem trgovcu g. Winterju v Zrečah pri Konjicah se je spril v torek, dne 3. maja žagar Franc Sojc z domačim hlapcem Avg. Potnikom. Ta ga je zabodel z nožem v trebuh tako nevarno, da je Sojčovo stanje zelo opasno. Sojca so prepeljali takoj v celjsko javno bolnico.

e— Izgnani. 29. letni prilivni uradnik Stefan Purzo, rojen v Odesi in tja pristojen je bil te dni za vedno izgnan iz naše države 19 letna brezposelna služkinja Iona Kuhar, rojena v Andrejcih, srez Murska sobota, je bila izgnana za 10 let iz območja srezkega poglavarstva celjskega, 25 letna Ana Žitnik, rojena v Ljubljani in pristojna v Trbovlje pa kot nepoboljšljiva tatca za 10 let iz mariborske oblasti.

e— Celjske brivnice bodo na binokšno nedeljo ves dan zaprte, v ponedeljek pa od 8 do 11. ure dopoldne odprte.

e— Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Gremil trgovcev naznanja, da uraduje referent zbornice v torek dne 7. junija t. l. od 8. do 12. dopoldne v ravna-teljski sobi. Prevoznice družbe d. d. (poslop-je carinarne) v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7, Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet o zadevah, katere zastopa zbornica, se vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.

Peronospora na hmelju!

se zatre sigurno

s „Hmelinom“.

Dobi se v drogeriji „SANITAS“, Celje.

Iz Trbovelj

t— Rudarska slavnost na Sv. Planini. Na binokšno ponedeljek se bo vršila tradicio-nalni pohod z rudniško godbo in zastavami na čelu na Sv. Planino, ki je ena najlepših točk v naši občini.

t— Plenarna seja občinskega zastopa. V torek 7. t. m. ob 4. popoldne je sklicana v trško posvetovalnico plenarna seja občinskega zastopa, na kateri so bo izvolilo 5 odbornikov v šolski odbor v Trbovljah in 5 odbornikov v Hrastniku.

t— Zaključek rudarske šole v Trbovljah. Te dni je bilo zaključeno šolsko leto 1926/27. Ob tej priliki se je sestel šolski odbor, predno so se delila spričevala. Po leg odbornikov so bili navzoči tile zastop-niki raznih korporacij: g. Klenovšek za kraji šolski svet in za občino, g. Deželak za Laškega za okrajni zastop, ravnatelj inž. Pauer za TPD, g. Anton Zupančič III. za

Il. rudarsko akupino in dvorni svetnik Str-gar za rudarsko glavarstvo. Poročilo o do-lovanju v preteklem letu je podal voditelj šole g. Plavšek. Iz njega posnemamo: Pre-teklo leto je bilo 22. leto obstoja rudarske šole v Trbovljah, ki je za delavstvo, ru-darstvo, podjetje in državo velikega pome-na. Začetkom leta se je vpisalo v I. letnik 29 učencev, v II. letnik pa 23. Redno je obiskovalo pouk v I. letniku 8 in v II. letni-ku 17 učencev. Vzrok, da je število rednih obiskovalcev padlo, je iskati predvsem v reduciranju delavstva in zadostitvi vojaške obveznosti. Redni šolski napredek je ovira-la zlasti neonska šolska predizobrazba. Vodstvo šole si je pomagalo s tem, da je pustilo prizadete brezplačno poučevati. Dru-ga težkoba je bila, da se je pri rudniku ne-enakomerno delalo, enkrat na vse tri tretji-ne, drugič zopet popoldne in ponoči ali dopoldne in popoldne. Pri konferencah so se vsi gospodje izjavili, da so s I. letni-kom manj zadovoljni, da pa so učni uspehi v II. letniku zadovoljivi ali celo prav do-bri. Ta pojav se dogaja redno vsako leto in je psihološko čisto razumljiv. Po referatu g. Plavškega se je sestavil proračun za l. 1928., ki je omogočen s pomočjo občine in TPD. Po razdelitvi spričeval je bila otvor-jena razstava šolskih izdelkov, ki jo je po-setilo mnogobrojno občinstvo.

Iz Novega mesta

n— Novomeška sokolska župa napravi v nedeljo 5. t. m. izlet v Karlovec, kjer bo do naraščajoče tekme in obenem proslavi-tev 25letnice ondotnega Sokola kakor tu-di razvite naraščajočega in članskega pra-pora.

n— Hmeljarstvo v novomeškem okraju. Na vzpodbudo tukajšnjega srezkega kme-tijskega referenta g. Frana Malaska so ne-kateri kmetovalci v okolici Trebnjega in Novega mesta poskusili z nasadi hmelja. Posajeno je 2 ha zemlje. Hmelj se dobro razvija, je videti zdrav in se ovija na kole. En star nasad v okraju trpi zelo od volu-harjev, ki požirajo cele vrste sadik. Zato pozor na tega škodljivca! Peronospora še ni opaziti.

n— Sejmi v novomeškem okraju. V me-secu juniju se bodo vršili sledeči sejmi: v Žužemberku 9. t. m., v Trebnjem 13. t. m., v Veliki Loki 21. t. m., v Kandiji 23. t. m., v Čermošnjah in v Mirni 24. t. m. ter v Mirni peči 30. t. m. Vsi ti sejmi so ob-čajno jako dobro obiskani.

Iz Ptuja

j— Za binokšno praznike v Ptuj Ves ljudski vrt, kjer se vrši o binokšnih praz-nih sokolsko slavlje, je odzivel od priidnih rok. Inženjerji, delavci, zasebniki, vse dela in se vrsti z orodjem, da se postavijo šotori in drugo. Vseobče zanimanje za prireditve ki utegne biti ena največjih od vseh dose-ganjih, je zelo veliko.

20letnica Sokola v Metliki in proslava 10letnice maj-ske deklaracije

Metlika, 30. maja. Srce Belokrajine, bela Metlika, ki je ved-no prednjačila in dajala vzpodbudo celi Beli Krajini za povzdigo narodne zaved-nosti, je praznovala danes dvojno slavlje. Na današnji dan poteka dvajset let, ko se je v Metliki našla dvajsetpetletica narodno-zavednih in napredno mislečih neustraš-nih ljudi, da so položili temelj razmahu Sokolstva v Beli Krajini. Sokolska ideja, ta večni ogenj, ki sta ga zanelita Tyrš in Fügner, je zaplapolal v skromnem planenu pred petino stoletja tudi v Metliki. V spo-mni na ta pomembni dogodek je jugoslov-enaka sokolska Metlika praznovala ta sve-čani in veliki praznik ter ga obenem zdru-žila s proslavo desetletnice majske dekla-racije.

Ze v soboto so napredni sokolski mešča-ni razobesili narodne zastave v proslavo teh dveh pomembnih dogodkov. Vsa okna so bila bogato okrašena in razveljena, za kar naj bo izredna vsem narodno-napred-nim in sokolskim Metličanom zahvala. Vseled velikanskega naliva se bakljada in povorka Sokolstva žal nista mogla vršiti v soboto zvečer. V nedeljo jutruja je zad-ovala sokolska koračnica na trgu; domača mestna godba je napravila obhod po mestu.

Ob 6. jutruja je nato prišla društvena tekma. Tekmovalo je 5 vrst: moška deca, nižji in višji oddelki, moški naraščaj, ženska deca in ženski naraščaj. Prvenstvo so odnesli v nižjem oddelku moške dece: Svo-tozar Weiss, v višjem oddelku: Anton Drobnič in Tone Horvat, pri moškem na-raščaju Slavo Sašek, pri ženski deci Anica Kambičeva, pri ženskem naraščaju Milica Omerzlava. Tekmovalo jih je v vseh vr-stah skupno 41.

Dopoldne se je vršil slavnostni izredni občini zbor, po katerem sta članstvo in na-raščaj odkorakala na pokopališče k Sv. Ro-ku, na počaste spomin umrlih br. Sokolov ustanovnikov. Po govoru br. staroste je so-kolski oktet zapel žalostinski »Vigred« in »Na grobiha«.

Ob 20. je iz telovadnice krenila povorka z godbo na čelu, da proslavi svojo dvaj-setletnico in obenem desetletnico majske deklaracije. Vse mesto je bilo razsvetljeno, a povorka je od vseh strani viharno pozdravljala napredno in Sokolstvu naklo-njeno meščanstvo. Povorka se je ustavila pred hišo br. staroste, ki je Sokolstvo in meščanstvo pozdravil in omenjal, da je

Sokolstvo zraslo v Metliki ravno o 500let-nici mesta in s tem prevzelo v svojo skrb in varstvo svobodo in naprednost mesta. Po petju sokolskega okteta je godba zaigra-la sokolsko koračnico, na kar je povorka krenila dalje po mestu s konjenico na čelu ter se vrnila na telovadišče, kjer se je vršila slavnostna akademija, na kateri je oč-nal zgodovino Sokolskega društva tekom 20 let pred zbranim meščanstvom br. Kon-rad Barle. Po končanem govoru so se vršili telovadni nastopi naraščaja in članstva, ki so izzvali mnogo odobravanja.

Po akademiji se je zbralo na telovadišču vse telovadeče članstvo, naraščaj in deca, nakar je pred zborom br. starosta pozdra-vil odposlanca in zastopnika karlovskega Jugoslovanskega sokolskega društva br. Močana, ter se v iskrenih besedah poslovil od načelnika Fr. Weiss, ki odhaja preko Oceana v daljino Argentino. V zahvalo za njegovo nenadomestno delo mu je izro-čila načelnica sestra Ganglova venec z dr-žavno trobojnico. Na koncu je sporočil za-stopnik karlovskega Sokola br. Močan poz-drave svojega društva in čestital k uspehi proslavi. Naglašal je, da je metliški Sokol zlat lovorjev list v vencu JSS. In da bo karlovskega Sokola, ki je našemu Sokolu bil opora in pomoč ob zibelki, tudi vnaprej vedno nudil bratsko pomoč.

Svoje zastopnike so poslala k tej prosla-vi tudi sosednja Sokolska društva iz Črnom-lja in iz Gradca.

Tako je redki in veliki praznik pro-slavila narodnopravna Metlika.

Na pomoč nesrečnikom!

Dne 21. maja t. l. je okoli 3. popoldne izbruhnil strašen požar v Starem trgu pri Črnomlju in upepeli 9 hiš z vsemi pripa-dajočimi gospodarskimi poslopji, in skup-no številu 16 poslopji. Ker se je požar razširil s strašno naglico tako, da bilo v 10 minutah vse v ognju, ni bilo več mogoče ničesar drugega rešiti, kakor golo življenje; zgorelo je z eno besedo v se, tako živje, obleka in veliko živine. Škoda je zato tem večja, ker so zgorale tri trgovine, ki so bile na veliko založene z najrazličnejšim blagom. Noben izmed nesrečnejev ni bil za-varovan niti za desetino resnične škode, ki je uradno ocenjena na nad 4 milijone Din. Ker so ti nesrečnejši ostali brez vseh sred-tev, tako da je nemogoče, da bi si sami opomogli, trkamo na dobra in usmiljena sr-ca: podpirajte, pomagajte! V pomoč pogo-relem se je osnoval odbor v Starem trgu. Blagohotni darovi pa se naj pošljejo na na-slov: Hranilnica in posojilnica v Starem tr-gu pri Črnomlju.

Sport

G. A. K. (Gradec) v Ljubljani

Na binokšno nedeljo igrajo Gradčani pro-ti Primorju, drugi dan proti Iliriji.

Kakor smo že včeraj javili igra prvak Stajerske in Gradca, Grazer Athletik Klub za binokšno praznike v Ljubljani. Ilirija in Primorje sta se sporazumela za skupen angažma tega renomiranega nasprotnika. Tako bomo imeli za Binoksti dve prvovrst-ni sportni prireditvi. V zmislu tega spora-zuma, ki ga je v ostalem le prav toliko pozdravljati, igra GAK. prvi dan proti Pri-morju, drugi dan pa proti Iliriji.

Prvo gostovanje GAK. v Ljubljani bo gotovo vzbudilo največje zanimanje naše-ga sportnega občinstva. Gradčani so danes brezdvomno najmočnejše amatersko moštvo Avstrije ter predstavljajo v tem ozi-ru nekakase neoficijelne prvake amate-rske klase. S svojo izvrstno nizko kombi-natorno in fair igro so enakovredni sovrs-niki z najuglednejšimi dunajskimi profes-i-jonalnimi moštv, kar pač najbolje dokazu-jejo doseženi rezultati z dunajskimi profes-i-jonalni. Tako je med drugimi moral znani BAC. kloniti na Dunaju pred njimi s 3 : 2 in je v revanši zmagal le z 2 : 1. Istotako je izgubil Wiener Sportklub na Dunaju z 2 : 1. Slovan je igral z 2 : 2 ne-odločeno, istotoliko tudi WAC. Wacker in Vienna sta oba podlegla z 1 : 0. Poleg teh izvrstnih rezultatov je GAK dosegel še nadaljne lepe uspehe, ki jih objavi-mo še pozneje. Zelo lepe rezultate so dosegli Gradčani tudi na svoji sedanjih turneji po Jugoslaviji: tako so gladko porazili pre-tekli teden prvaka Zagreba Haška z 2:1, v nedeljo pa so igrali s splitskim Hajdukom 1 : 1.

Tekmi bosta za naša dva najmočnejša kluba v Ljubljani prav težka preizkušnja ter bosta morala podati svojo najboljšo igro, da dosežeta dober in časten uspeh.

Službene objave LNP.

(Iz sej upr. odbora dne 10. in 20. V. 1927.)

JNS opozarja z dopisom št. 297, da so iz poljskega nogometnega saveza izključe-ni sledeči klubi: Wisla (Krakow), Ruch (Ka-tovice), Pogon (Lwow), Lodzki KS (Lodz), Warta (Poznan), Torunski KS (Torun) in Polonia (Varšava). Člani JNS za ozirom na pravila FIFA ne smejo sklepati tekem z navedenimi klubi. JNS razglasa z do-pisom št. 371, principijski sklep seje upr. odbora z dne 25. 4.: »Oprištat i kasne kaž-njenim igračima smije jedino i isključivo glavna skupščina JNSa«. Na znanje se vzame demisijska člana upravnega odbora LNP-a g. L. Florjančiča. Na znanje se vzamejo zapisniki 13. in 17. seje Medklub-skega odbora v Mariboru. V sled prihaj posl. odbora se kaznuje po § 52. kaz. p. klubi SK Slovan z globo 50 Din radi ope-tovane zakasnite nastopa k pokalnim in prvenstvenim tekmam; SK Jadran z globo 25 Din, ker pri pokalni tekmi s Primorjem ni oddal propisne postave moštva; TSK Merkur z Din 25, ker 24. IV. ni oddal propisne postave moštva; SK Ptuj z 50 Din, ker 10. IV. sploh ni oddal postave moštva; ZSK Hermes s 50 Din, ker kljub pozivu v »Jutru« z dne 22. IV. ni javil sestave moš-tev v tekmah 17. in 18. IV. v Gradcu. ZSK Hermes se obenem ponovno poziva, da predloži zahtevane sestave moštva te-kom 8 dni. Enako se poziva SK Ptuj, da v istem roku javi sestavo svojega moštva proti SD Rapidu dne 10. IV. — Kazenske-mu odboru se predstavi gg. L. Florjančič in Nemet, člana SK Slavije, radi kršitve § 44 k. p. po prv. tekmi Svoboda : Slavija. Z ozirom na dopis Sekcije ZNSa z dne 10. V. v zadevi opetovanj dejanskih nas-padov na sodnike opozarja upr. odbor kluba LNP-a z vsem povdankom, da nosijo

Ldravje in srečo
Vam bo dal z dnevnim negovanjem zob

SARGOV

KALODONT

polno odgovornost za varnost sodnika na igrišču ter jih poziva, da ponovno vplivajo na igralce, da se vedejo na igrišču in vobče proti sodniku tako, kot zahtevajo to pravila in sportna disciplina. Upravni odbor priporoča obenem sekciji ZNSa, da sodniki po potrebi omeje klavzuro, s katero navadno označijo izključitev iz igre za zadostno kazeno, le na uvaževanja vredne slučaje. (Nadaljevanje sledi.)

Ljubljana posebno oster, ker je poslednja pridobila nekaj novih moči, katere prvič preizkusi v tej tekmi.

SK Slavija. Danes ob 19.30 pri Storu seja poslovnega odbora. Prosi se za polno-številno udeležbo. Istotam jutri ob 20. se-stanek nogometne sekcije. Z ozirom na prija-teljsko tekmo s SK Trbovlje, se morajo člani I. moštva sigurno udeležiti sestanka.

SK Ilirija (damska sekcija). Danes ob 18.30 se vrši na igrišču Atene tekma rez. družin Ilirije in Primorja. Ob 18. se morajo zglasiti sledeče igralke: Brodar, Rihar, Koch I. in II., Trampuš, Medveš.

Sokol

Razvite prapora Sokola I. na Taboru

Prvi predzletni dan V. pokrajinskega zleta JSS v Ljubljani 1927. bo na binokšno ponedeljek dne 6. junija, ko razvije Sokol I. svoj društveni prapor. Spored slavnostnega razvija bo nastopni: Dopoldne od 10. do 12. izkušnje za popoldanski nastop, vstop-nina k izkušnji 3 Din. Popoldne ob 16. koncert godbe Dravske divizije. Ko kon-certu razvije prapora pred glavno tribuno na letnem telovadišču: a) nagovor društva, b) razvite prapora in nagovor kumice, c) izro-čitev prapora praporščaku; d) pobratim-stvo novega prapora z drugimi navzočimi prapori; e) slovesna zaobljuba članstva; f) državna himna; g) nagovor br. predse-dnika društva za zgradbo; h) nagovor žu-pnega staroste br. prof. Nandeta Marolta; i) nagovor saveznega staroste br. E. Gan-gla; j) »Hej Slovani« poje vse navzoče član-stvo; i) godba.

Vsi telovadni oddelki prikorakajo iz te-lovadnice v telovadni obleki ter se zvrstijo pred odrom, na katerem se izvrši razvite prapora. Netelovadeče članstvo se zbere za odrom pred glavno tribuno, in sicer vsi v slavnostnih krojih.

Po razvitu prapora bo javna telovadba vseh oddelkov Sokola I. na letnem telova-dišču. Po telovadbi sokolska zabava na te-lovadišču, v veliki dvorani na ples. Sode-lujeta godba Dravske divizije pod vod-stvom višjega kapelnika g. dr. Cerina in godba Sokola I. pod vodstvom br. dr. Švaj-garja.

Sokol Ljubljana II. ima svojo mladinsko akademijo v petek 3. junija ob pol 8. zvečer na realni, na katero p. n. občins-tvo uljudno vabi. Pri tej priliki se bodo razdelile tudi nagrade in diplome od mla-dinske tekme, ki se je vršila 26. maja. 834

Bratje! Na binokšno ponedeljek 6. t. m. ob 4. popoldne razvije bratsko društvo »Sokol« svoji društveni prapor. Vabimo Vas, da se udeležite tega slavlja, ki bo spo-jeno z društvenim javnim telovadnim nasto-pom na Taboru, v čim največjem številu. Zbirališče članstva v kroju pred Narodnim domom ob 3., odkoder odkorakamo točno ob pol 4. na Tabor. Zdravo! Odbor Ljub-ljanskega Sokola. 832

Dne 28. maja so bile izžrebane

sledeče srečke kupljene pri

Zadružni hranilnici r. z. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta 19.

Po Din 2000 so zadele številke 79.051, 20.888, 78.822.

Po 500 Din so zadele številke 14.123, 5738, 5746, 5716, 15.472, 15.487, 18.121, 30.967, 30.920, 40.522, 40.582, 40.558, 53.474, 53.446, 53.492, 53.455, 53.453, 53.476, 66.670, 66.671, 66.608, 79.006, 79.077, 91.767, 91.724, 91.740, 91.716, 91.762, 91.726, 115.645, 115.656, 115.677, 9.766, 9.782, 9.772, 9.785, 11.540, 11.566, 23.438, 23.454, 23.500, 34.117, 47.701, 59.301, 59.311, 71.876, 71.827, 88.284, 86.314, 86.302, 96.922, 111.117, 111.189, 111.190, 111.137, 111.171, 120.192, 120.188, 909, 78.193, 78.173, 78.197, 78.190, 116.265, 116.260, 116.262, 9.178, 48.654, 48.657, 70.492, 70.456, 70.489, 70.482, 95.825, 95.879, 95.864, 111.730, 111.708, 111.722, 111.767, 111.873, 111.893, 111.900, 121.545, 121.531, 121.567, 121.501, 121.680, 34.768, 34.766, 61.078, 98.269, 122.811, 15.854.

Dobitke bomo izplačevali od 15. junija do 28. septembra t. l.

Naročnice dopisnice za novo (14.) kolo bomo priletili binokšni številki Jutrac.

ZADRUŽNA HRANILNICA R. Z. Z O. Z. — PRVA IN NAJVEČJA RAZPOŠILJALNICA SREČK V SLOVENIJI, Ljubljana, Sv. Petra 19

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 1. junija 1927.

Višina barometra 908,8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Šir. vetra	Umer. vetra	Padavine
»pazovanj«					v m/s	v m/s	
Ljubljana (dvorec) ...	7. 8. 14. 21.	760.4 758.9 760.3 759.2	16.5 28.8 22.7 10.0	91 37 65 76	E 2 SE 2 NW 2 E 4	0 0 0 0	0 0 0 0
Maribor ...	8.	760.0	20.0	83	S 2	0	0
Zagreb ...		760.0	26.0	64	S 4	0	0
Beograd ...		761.0	21.0	65	S 4	0	0
Sarajevo ...		761.6	23.0	62	mirno	0	0
Skoplje ...		760.5	19.0	79	mirno	0	0
Dubrovnik ...		760.5	22.0	77	mirno	0	0
Split ...	7.	760.5	22.0	—	E 2	0	0
Praha ...		757.0	20.0	—	E 2	3	0

Solnce vzhaja ob 4.17, zahaja ob 19.39, luna vzhaja ob 4.54, zahaja ob 22.12.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 29.4 C, najnižja 14.5 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Negotovo, morda navihite.

Tršaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vzhodni vetrovi. Nebo spremenljivo. Temperatura od 18 do 27 stopinj. Morje mirno.

Iz življenja in sveta

Prezident Masaryk se z ministrskim predsednikom Švehlo pe-
lje po prisegi v Hradčane

Ekspedicija kapitana Wilkinsa

Poskus za zračno zvezo Amerike z Azijo

V severni Alaski se mudita letos zopet ameriški kapetan George Wilkins in poročnik Ben Eleyson, ki imata v načrtu novo raziskovanje severnega tečaja. Wilkins je že lani poskušal preleteti polarni ocean v dveh aeroplanih. Pri poskusih poletih pa so se mu aparati tako pokvarili na aerodromu v Fairbanksu, da je moral namero opustiti in preložiti ekspedicijo na letošnje leto. V bližini arktičnega ozemlja je preletel približno 5000 milj. Nasrečni slučaj je hotel, da si je zlomil roko. S tem je bilo lanske ekspedicije konec.

Od Rta Barrowa je Wilkins letel večkrat v severno smer čez Ledeno morje in je na poletih odkril 10.000 kvadratnih metrov dotlej popolnoma neznanega ozemlja. Ta polet je sprožil v ameriški javnosti debato, če je mogoče urediti na skrajni severni točki naše zemlje reden zrakoplovni promet. Američani so bili pripravljeni zgraditi dva aerodroma, katerih prvi naj bi služil vojaškim svrhom, drugi pa trgovini. Letališči naj bi bili izhodišči za polete v Azijo.

Letošnja ekspedicija.

Wilkins radi lanskim neuspehom ni obupal. Začel je pripravljati novo ekspedicijo in ameriški interesi so mu pri tem v vsakem oziru šli na roko. Letos je začel delati poskusne polete z dvema aparatoma tipa Stinson in z enim Fokkerjem. Že 29. marca sta Wilkins in Eleyson startala v Barrowu ter preletela najprej 600 milj v severni, potem pa še 200 milj v južni smeri. Imela sta zopet smolo. Ko sta bila že skoraj na cilju, so na 550. milj aparati odpovedali. Letalca sta se morala spustiti na zemljo. Pristala sta srečno. Ta moment je bil odločilen za nadaljni razvoj njihovih načrtov. Vendar so jima grozile tudi velike težave. Led, na katerem sta pristala, ni imel gladke površine. Treba je bilo dolgo iskati pripravnega terena. Naposled se je Wilkins spustil na ledeno polje, ki je merilo v podolžni smeri tri milje in je bilo debelo 3 čevlje in pol.

Letalca na ledu.

Wilkins in njegov tovariš sta najprej ostala dve uri na ledu. Pregledala sta motor in ga popravila, potem pa zopet vzletela. Aparati so jima vnovič jeli nagajati. Po jedva 15 minutnem poletu sta se morala zopet spustiti na veliko ledeno ploščo. Tu sta stroje za silo popravila in se vnovič dvignila. Motor je sedaj deloval brezhibno, a vreme, ki se je medtem poslabšalo, je letalcema pokvarilo nadaljnje načrte. Nebo so zastirale goste megle. Potegnil je veter in nastal je snežni metel. V teh atmosferskih prilikah jima je pošel še bencin. Morala sta pristati vnovič. To pot pa

v sneženih kočah; po potrebi bo potoval tudi peš. Poleti bo razpenjal nad sabo šotor iz živalskih kož ter se bo hranil z ribami in z divjačino. Njegova pot bo trajala v takih okoliščinah dve leti.

Tragična usoda češkega pilota Bicana

Letalska nesreča na bucareškem aerodromu.

Na bucareškem vojaškem letališču Pipera se je zgodila zadnja maja letalska katastrofa, ki je zahtevala dve žrtvi. Pilot Vaclav Bican se je dvignil v zrak s češkim letalom «Avia», izdelkom istoimenske tvrdke. Z njim je bil v letalu tudi inž. Kinsky, ki se je udeležil poleta kot opazovalec. Aparat je med poletom naenkrat zgrmel na tla. Treščil je na zemljo z vso silo. Izpod razvalin so potegnili inž. Kinskega mrtvega. Bicana pa težko ranjenega.

Vaclav Bican je bil eden izmed najboljših čeških aeronavtov. Postavil se je nato v službo češkoslovaške zrakoplovne industrije. Absolviral je vrsto drznih poletov, ki so njegovo slavo zelo utrdili. Nesreča je hotela, da ga je zatekla smrt baš v Bukarešti, kjer je imel izvršiti nekaj poskusnih poletov z aparatom tvornice, ki ga je angažirala za svoje demonstrativne polete.

Letalec je postal žrtev opasnega poskusa. Letel je v horizontalni smeri in je hotel naravnati stroje na minimalno brzino. Ker je letel jedva 30 do 40 metrov nad zemljo in je zapihal veter, se mu je poizkus izjalovil. Kljub verziranosti v letalski akrobatiki je moral propasti. Bican je bil zelo čislani letalec ne le kot sportnik, ampak sploh kot aeropilot. Imel je tudi visok čin v armadi. L. 1925. je dosegel hitrostni rekord 180 km na uro z malim aparatom, ki je razvijal 60 konjskih sil. Leto pozneje je zmagal pri tekmah Coppe d'Italia v Rimu. Inženjer Kinsky, ki je našel smrt pod razvalinami istega letala, je bil tudi v službi «Avie». Bil je potomec znane grofovske rodbine iz Češkoslovaške. Navdušen sportnik in fanatičen bорец za napredek moderne avijatike.

Gledališče „Lucerna“ v Pragi zgorelo

V torek zvečer je izbruhnil v gledališču «Komedijska», ki je v veliki palači Lucerne na Vaclavskem namestu, požar, katerega vzroki še niso pojasnjeni. Ko je prispela na mesto nesreče požarna bramba, je bil že ves oder v plamenih, gorel pa je tudi že strop, del prostora za gledalce, galerije in lože. Gasilci so ožegni lokalizirali. Pri tem so se ponesrečili trije gasilci in dve ženski, ki so bili v kritičnem času v gledališču.

Škoda, povzročena po požaru, je zelo znatna in pada v breme lastnikov gledališča Komedijskega Havlu. Sumijo, da je bil ožegni podtaknjen, kajti že v ponedeljek in v torek v prvih popoldanskih urah so zapazili na več mestih sumljiva znamenja in so morali parkrat gasiti plamene.

Zanimivo je posebno to, da so že v ponedeljek videli iz hiše, ki stoji nasproti palači Lucerne, prihajati dim. Ko so stvar natančneje preiskali, se je pokazalo, da gori slama in papirji. V torek ob 3. popoldne se je dim zopet pojavil. V veliki dvorani Lucerne sta zgorela dva fotelja. Ta ožegni so takoj pogasili. Radi tega je sum požiga tem močnejši. Uvedena je preiskava, ki bo pokazala, kdo je zločinec.

Plen ognja so postale vse dekoracije, rampa, oder in vsi rekviziti. Za torek zvečer ob 8. je bila napovedana generalna prosveta.

Govoriti kakor Musso'ini

je lahko, a ljudem res kaj nuditi je težko. V tem pogledu ustreza le tvrdka DRAGO SCHWAB, ljubljana, ki nudi res najboljša oblačila po prav nizkih cenah.

Samo še ob: 4. in pol 8.

Tretji del in konec

sijajno uspelega velikega pustolovskega filma

Circus Adolty Bonomo

Senzacije, ki se vrstijo v mrzličnem tempu daleč prekašajo izvrstna prva dva dela tega filma. Tretji del in konec se predvaja nepreklicno samo še danes ob: 4. in pol 8. Ob četrti na 10. velika premijera popolnoma novega veličina

SUZNJI STRASTI.

ELITNI KINO MATICA

Od New Yorka do San Franciska. — Od San Franciska do Sanghaija. — Od Sanghaija do Honolulu in nazaj v milijonski New York nas pelje pot v tem kolosalnem filmskem delu. — V glavnih vlogah dve najlepši ameriške filmske zvezde, in sicer znana krasotica Knežinja Tatjana L., ki igra pod imenom

DOROTHY MACHALL

in edini naslednik nepozabnega R. Valentina, idealno lepi

GEORGE O'BRIEN.

Preskrbite si vstopnice v predprodaji! — Oglejte si naše krasne reklamne fotografije

Sredina mesta! ELITNI KINO MATICA Sredina mesta!

Pozor! Ob četrti na 10. Pozor!

Danes zvečer ob četrti na 10. velika premijera!

Sužnji strasti...

Prekrasno monumentalno filmsko delo! Izreden prikaz ljubavi, ljubavne sreče in propasti. — Zgrešena pot mladega življenja. — Podzemne kadišnice opija na Kitajskem in Havaju. — Ples. — Strast. — Sladke sanje. — Noro uživanje opojnosti. Milijonarji se kopljejo v šampanjcu. — Pustolovščine milijonarjev v tajnih spelunkah. Krasna ameriška obala. — Ogromno mesto San Francisco. — Prekrasna Kalifornija. — Od New Yorka do San Franciska. — Od San Franciska do Sanghaija. — Od Sanghaija do Honolulu in nazaj v milijonski New York nas pelje pot v tem kolosalnem filmskem delu. — V glavnih vlogah dve najlepši ameriške filmske zvezde, in sicer znana krasotica Knežinja Tatjana L., ki igra pod imenom

DOROTHY MACHALL

in edini naslednik nepozabnega R. Valentina, idealno lepi

GEORGE O'BRIEN.

Preskrbite si vstopnice v predprodaji! — Oglejte si naše krasne reklamne fotografije

Sredina mesta! ELITNI KINO MATICA Sredina mesta!

ralna skušnja za Mahlerjevo Osmo simfonijo, katero je imel dirigirati Zemlinsky. Požar pa je skušnjo preprečil in produkcija se ni mogla vršiti niti v kinematografu, ki je v istem poslopiju.

Stric iz Amerike

Nedavno je obiskal Budimpešto ameriški filmski kralj Adolf Czukur. Mož je rodom Madžar in je po dolgih letih obiskal svojo domovino. Šel je tudi v rojstni kraj, kjer je povabil na pojedino svoje sorodnike, katerih ni bilo baš malo.

Pri pojedini je dvignil čašo in napil ognjevitim Madžarkam ter izjavil, da je pripravljen žrtvovati za vsako svojo žensko sorodnico 1000 dolarjev, če si dekleta poiščejo može. Kandidatke so se takoj pojavile. Našteli so jih 30. Prva tisočdolarska nevesta je hči nekega peka. Czukur ji je potom svoja pravnega zastopnika v Budimpešti že izplačal na račun dote 250 dolarjev, naročil pa je zanj tudi balo. Druga srečnica je neka manikirka iz Debrecina. Tudi ona je dobila na roko izplačano četrtino svojega deleža. Sploh se je pokazal Czukur zelo radodarnega. Cerkev domačega kraja je nakazal denar za nabavo novih zvonov, za vsake reževe pa je daroval 500 dolarjev. Seveda se je glas o splendidnosti ameriškega strica kmalu raznesel in se je pojavila cela vrsta prosilcev za podpore. Kako se bo stric iz Amerike izkazal i napram njim, je z ozirom na njihovo visoko število lahko uginiti.

Sestanek zastopnikov evropskih gozdovnikov v Angliji

Zadnjič smo na kratko poročali o tem sestanku, katerega so se udeležili gozdovniki vseh evropskih držav in so pisale o njem vse evropske novine. Danes prinašamo izvešček poročila Mil. Vavrd, mednarodnega zastopnika češkoslovaške Lige Gozdne Modrosti.

Red gozdovniških vitezov v Angliji (Order of Woodcraft Chivalry) je priredil v velikonočnih praznikih 11. do 19. aprila tabor na svojem stalnem taborišču v Goldshillu pri Fordingbridgeu (nedaleč od Salisburyja). Organizacija, ki propagira gozdovništvo kot glavno komponento pri vzgoji svojih članov, je nastala l. 1916. po inicijativi Mr. Ernesta Westlakeja, propagatorja moderne vzgoje, ki je napisal vrsto tozadevnih brošur in je dal na razpolago gozdiček za tabore, napravil vodovod in postavil lepo leseno poslopje, za eventualno prenočevanje v slabem vremenu, za predavanja in gozdno šolo. Baval se je dolgo z naftom gozdne šole, v kateri bi mladina kot odrasli z življenjem v prirodi in ročnim delom dobili gozdovniško vzgojo. Zal, da mu nagla smrt ni dovolila dokončati krasno začeto delo.

Zagranitni referent Lige Gozdne Modrosti v CSR Mil. Vavrd, ki je na tem taboru zastopal češkoslovaško in jugoslovensko goz-

dovniško ligo, je pojasnil težak začetek taborništvu na Češkem, navedel zasluge profesorja Seiferta in Svojsika, razložil nastanek in razvoj gozdovništva v CSR in povdaril zvezo Lige z modernimi pedagoškimi stremenji po novi šoli in novi vzgoji mladine na prirodnih podlagi. Poročal je o položaju pred prevratom in po njem svetovna vojna je dala češkemu človeku popolnoma novo orientacijo. Nastaja ločitev duhov, inteligenca korigira svoje nazore, oživlja tradicijo J. A. Komenského in Jana Husa. Demokracija, socializem, mednarodnost in mirovni pokret dobiva nepričakovano odzveno. Mogočno vpliva tudi humanitarni program T. G. Masaryka, ki ne ostane brez vpliva na program posameznih političnih in kulturnih pokretov in je akceptiran tudi od mladinskih organizacij. Humanitarni ideali Masaryka imajo v gozdovništvu mnogo skupnih točk, ki so povzročili mnogo diskusij v znanosti in tako se je zgodilo, da je ostal predsednik Masaryk, da je postal protektor oficijelne organizacije Boy - Scouts v Češkoslovaški, tudi za Ligo Gozdne Modrosti veliki duhovni voditelj.

Poročevalec je pojasnil idejno nasprotje med skavtskim pokretom (katerega predstavlja Baden - Powell) in gozdovništvom (katerega predstavlja Ernest Thompson Seton). Današnja skavtska vzgoja ima predvojni značaj. Anglež Baden - Powell je znal, kako dobro se je izkazalo primitivno življenje dečkov v prirodi; njegovi fantje so bili pomočniki vojaštva. Seton je zavel k mladini drugo stališče. Videl je, kako padajo in iz globokega interesa do njih je iskal vztrajno obliko novega boljšega življenja mladine in floveštva sploh. Prisel je do tega na podlagi osebnega spoznanja in slabe, napadne verske vzgoje kot piše v svoji «Spovedi». Zato ni imel nikdar na misli služiti vojaštvu ali državi, temveč mladini in ljudstvu.

Iskal je neumorno centralni problem vzgoje, katerega je našel v nagonih in hrepenejih mladih ljudi po udeleževanju, katerim ni bilo dosežaj dovolj ustrezen, ker se ni izražal romantizem mladosti. Tako je dospel Seton k otroku in ideji gozdovništva. Ta začenja z razvojem otroka. To je važno dejstvo.

Govornik je izročil dr. Westlakeju, načelniku O. W. C., krasno izrezljano skrinjico s poslanico Čsl. L. G. M., ki je bila toplotno sprejeta od celega zbornega kroga. Poročal je tudi o stanju gozdovništva v Jugoslaviji in zaključil svoje poročilo s predložitvijo 13 predlogov.

NOGAVICE

„KLJUČ“

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

André Birabeau:

Vroč kostanj

Guenet je srečal Jouvela. Vesela sta bila drug drugega. Pa se niti ni dalo reči, da bi se bila rada imela. A svidenje tovarišev izza mladost let vselej vzbuja neko posebno mladost, ki jih spominja mladosti. Jouvel je vedno govoril z Guenetom z viška. Guenet pa mu je zavijal.

Tega se niti ni moči zameriti. Ko je Jouvel nekoč šel na gimnazij med poukom napravil šalo, se je Guenet kar dušil od smeha in je zato odsedel šest ur karcerja. Skupaj sta delala maturo. Pri pismenem izpitu iz latinščine Jouvel ni mogel nikamor, pa mu je Guenet dal svoj prevod. Nato pa je samo Jouvel napravil izpit. Tudi vojak sta skupaj odslužila. Guenet je bil prostak, Jouvel pa narednik — s tem je vse povedano. Vendar sta bila svidenja zelo vesela.

— Pojdi z menoj na obed, pravi Jouvel, predstavim te svoji ženi.

Guenet bi bil moral obedovati v restavraciji s svojo prijateljico, pa je vendar brez pomisleka sprejel vabilo. Mislil si je:

— Ako je njegova žena lepa, bo zanimivo.

Bila je samo simpatična. In je toliko

želel, da bi bilo vse zanimivo! Jouvel je bil debel in plešast, Guenet pa eleganten in lep mlad človek. Torej ne bi bilo nič lažjega. A se ne osvaja težko samo najlepše žene.

Njegovo samoljublje je bilo pomešano z maščevalnostjo. Postal je vsakdanji gost. Ob vsaki priliki ji je govoril, da jo ljubi. Smejala se je in ni bila niti najmanj začudena.

Nekoč mu reče:

— Ako me zares ljubite, pustite svojo prijateljico.

Tudi to je storil. In sedaj jo je v resnici pozelel. Takoj je zapazil, da nima niti najmanjšega uspeha. Že davno bi bil obupal, da mu ni mož nezavedno in nehoti sam govoril o uspehu. Vedno se mu je zaupal. Jouvel ni mogel niti misliti, da bi mu Guenet, oni človek, ki je namestu njega propal pri izpitu in ki mu je poveljeval pri vojakih, odtujil ženo. In mu je brez ovinkov razpovedal najbolj intimne podrobnosti svojega zakonskega življenja.

— Ne vem, kaj ji je, postala je tako neljuboznajna nasproti meni ...

Guenet je tako zvedel od njega marsikaj in je bil prav zadovoljen. Nekoč mu je rekel Jouvel:

— Dragi moj, zdi se mi, da me žena ne ljubi več ...

Ali je že prišel trenutek? Podvojil je

svoje zvijače in uporabil celo laž. Vzlic vsemu je nezaupno poslušala najbolj goreče izlive ljubezni. Treba si je bilo izmisliti kaj drugega, da zlomi ta poslednji odpor. A kaj? In je našel, ko je čital neko posmrtno naznanilo.

... Bila je sama. Iznova jo je zagotavljala, kako jo ljubi. In zopet je odgovorila, da mu ne verjame.

— Čuvajte se. Ne pripravite me v obup ... Če ne, storim isto kakor Jean Parada!

— Kaj to omenjate Jeana Parada?

— Nu, ali vam ni dvoril?

— Da, morda ... samo malo ...

— In ste ga odbili?

— Seveda. In potem?

— Umrl je.

— Vem, za pljučnico.

— Da, za javnost. Bil sem njegov prijatelj. Zaupal se mi je. On se je usmrtil ... zato ker vas ni dobil. Prav je imel. Ako se človek v vas zaljubi, mu postane življenje brez vas nesmiselno. In ker vas ljubim tako kakor on, večkrat mislim ...

— Oh, molčite!

Vstala je in je preplašeno vzkliznila. Ni treba posebe pripominjati, da ljubezen Jeana Parada vobče ni obstojala in da je siromak v resnici umrl za pljučnico.

To je bila samo zvijača. Ako človek

ljubi, se posluži česar koli, četudi smrti. Glavno je, da se zvijača posreči.

In ta je začela uspevati. Zapazil je — in s kakim veseljem! — da je obližica oslabila od zle vesti. Imela je rdeče oči in meglen pogled. Jedla je malo, spala ni nič, vse, kakor je bilo potrebno! Vsekako se je vpraševala, ali ni bila z Jeandom Parodom najprej koketna, potem pa odbijajoča.

— Prijatelj, mu reče nekoč Jouvel, ne razumem več svoje žene. Vsak teden ji moram kupiti šest parov svilnenih nogavic. Pravi, da jih strga pri molitvi in s klečanjem. Glavno pa je to, da je res: sam sem se uveril, da prebije ves svoj čas v cerkvi. Meni je vse, a nosi naj zakrpane nogavice.

Torej je hodila k spovedi, da bi dobila odpustitve za svoje grehe. Bila je torej nesrečna — vse kakor je bilo treba! Sedaj se je lahko veselil svojega truda! Preživljala je sicer težke trenutke, to je res, a priti mora pač tudi to, da mu končno naide v naročje. In ko se to nekoč zgodi, bo že razumel, da jo napravi srečno in bo pozabila na vse muke.

Ze si je zamislil trenutek, ko ji poreče: «Prosim vas samo enkrat: potem vas ne bom nikoli več prosil.» Nu, pozneje pride sama ...

Se malo potrpljenja. Počakati hoče

še teden dni! Še šest, pet, še štiri ... Bilo je še tri dni, ki je nekoč pozvonil pri njem. A to ni bila ona, ampak njen mož.

— Dragi moj, nekaj ti imam povedati, ko sem ti vselej zaupal vse podrobnosti svojega domačega življenja. Že mesec dni je, odkar sem bil uverjen, da me žena ne ljubi več. Nekega dne se je dogodil v naši hiši rop. Zato sem sinoči kupil revolver. Preden sem lezel spat, sem ga položil na nočno omarico. Ko je moja žena to zapazila, me je obšla in vzkliznila: «O, dragi moj, ti se hočeš usmrtiti! Zaradi mene! Zaradi mene!» Zagotavljal sem ji, da nisem na to niti mislil, pa mi ni verjela. Bila je kakor brez uma in je vpila: «Da, da, vem! Usmrtiti si se hotel, ker te nisem ljubila! Pravim ti, da vem! Ako me nekoč ljubi, nima zanj življenje brez mene nikakega smisla! Vem, vem! A jaz nočem, da bi se ti usmrtil zaradi mene! Nikar se usmrtiti, saj bom sama tvoja! Uveril se boš!» In sem se o tem res takoj uveril, dragi moj! O, bila sva srečna! Želim ti, da bi bil tudi ti kdaj tako ...

Guenet se je spomnil onega žalostnega dne, ko je dal na Sorboni Jouvelu latinski prevod in ko je potem samo Jouvel napravil izpit ...

Gospodarstvo

Kmetijska razstava v Pragi

Velik napredek, s katerim se ponaša Češkoslovaška pri svojem kmetijstvu in svoji industriji, se je manifestiral tudi na letošnji kmetijski razstavi v Pragi, ki se je vršila od 14. do 22. maja na prostornem razstavišču v Bubu. Tega ni pričala samo razstava po svoji obseznosti in učinkovitosti, ampak je pričal tudi: naval naroda, ki se je zbiral ob teh dneh od vseh strani češkoslovaške republike v Pragi. Saj so našli prvo nedeljo nič manj kakor 120.000 obiskovalcev! Iz malih počitkov se je ta vsakoletna prireditelja tako razvila, da je danes svetovnega slovesa. Pri tem se je v teku let tako vdomečila in tako priljubila, da si vsakoletni obiskovalci lahko nabavijo razne gospodarske potrebščine, tako da je vsa prireditev obenem tudi nekaj kmetijski velesojem. Letošnji obisk je bil menda rekorden. Sploh je pa napravila razstava mogočnega vtisa na slehernega, kdor si jo je bližje ogledal, in pokazala je vnovič, na kako visoki stopinji napredka stoji češkoslovaški kmet.

Razstava je bila olivljena v navzočnosti zastopnikov vlade, mestnega župana in številnih delegatov raznih oblastev in korporacij po načelniku Zemljedeljske Jednote poslanca Prokepeku, ki je vodil vso prireditev, in z nagovorom kmetijskega ministra prof. dr. Srdinka, ki je povdarjal vzgojne in gospodarske naloge in priznaval zasluge, ki si jih je stekla Zemljedeljska Jednota s temi vsakoletnimi prireditelji.

Razstava sama se je vršila letos v znamenju stoletnice, odkar sta izumila plug (suha)lo, bratranca Veverka, ki sta nazadnje zapuščena in v revščini umrla, dasi uživa danes njemu izum svetovni pomen, kar se je baš s tem plugom izvršil popoln preobrat v obdelovalno zemljo po vsem svetu, saj so vsi moderni plugi posneti po tem plugu. Ta spomin je prišel na razstavi do izraza z lepo dekorirano skupino starih in novih plugov, na katerih je bilo povzeli ves počasni postopek današnjih modernih plugov.

Češkoslovaška je kmetijska in industrijska država odličnih prednosti. Sirovo polje, ki se najskrajneje obdeluje, pokriva odnoda tla in daje bogate pridelke. To se je čutilo tudi na razstavi. Največji prostor v glavnem industrijskem paviljonu kakor tudi zunaj na razstavišču so zavzeli kmetijski stroji in orodja, ki se uporabljajo za obdelovanje zemlje, za oskrbovanje rastlin in za pripravo pridelkov. Silno pisano in živo sliko je nudila ta del razstave, saj je obsegal nešteto raznih kmetijskih strojev, vmes pa množice ljudstva, ki so valovale sem in tja. Poleg najrazličnejših plugov, bran, valjarjev, sejalnih strojev, kultivatorjev, kosilnih strojev, mlatic itd. si videl številne moderne traktorje, ki so jih razstavile predvsem domače in nekatere tuje tvrdke. Zanimive so bile v tem oddelku naprave za čiščenje žita, to je za škropljenje njiv ob času suše, in za elektrifikacijo kmetijskih obratov, ki postaja čedalje večja pomena. Stroja industrija je v Češkoslovaški močno razvila in razširjena in zalaga danes poleg drugih krajev tudi našo državo.

Prav posebne stvari so v tem oddelku razstavile razne semenogojne postaje, posebnosti glede žitnega in pesnega semena in glede krompirja. Poiskune postaje so prikazale razna dela in uspehe na polju rastlinskega varstva, to je glede zatiranja rastlinskih belezi in škodljivcev. Pri kmetijskih šolah je bilo opaziti visoko stopnjo odnoda razvoja. Zlasti zanimivi so bili podatki glede kmetijsko - nadaljevalnega šolstva, ki šteje danes po vsej državi 818 šol z 38.811 učenci in gojenkami, dočim tečno pri nas še vedno v povojih in pasivnosti. Uspešno delovanje državnega kulturnega urada se je zrcalilo v uspehih melioracijah in kosmocijah, ki so jih predložili razni načrti. Prav nazorni so bili tudi načrti parcelacije in kolonizacije, ki se je dosedaj izvršila na posameznih češkoslovaških veleposestvih in ki jih je izvedla odnoda agrarna reforma. Med posameznimi strokami zemljedelstva sta bili zastopani kultura hmelja in kultura sladkorne pese, zlasti glede kakovostnih razlik v lanskih pridelkih. V manjšem obsegu, toda s prav poučno vsebino je bilo zastopano tudi češkoslovaško gozdarstvo, sadjarstvo in vinarstvo, in sicer zlasti glede vzgojevanja in pridelovanja raznih rastlin in sadik v zvezi s pokončevanjem škodljivcev, ki kvarijo te kulture. Zastopano je bilo dalje vrtnarstvo z razno zgodnjo in pozno zelenjavo in cvetličarji. V zvezi s to izložbo je bila reformna kuhinja, ki je nudila obiskovalcem razna okusna zelenjadna jedila.

Mnogo zanimanja je vzbujala po drugi strani živalska razstava in kar je bilo z njo v zvezi. Češki živinorejci so razstavili vsega skupaj 395 glav goveje živine, ki je bila v glavnem bernsko - simodolske krvi. Same velike živali. Plemenjaki so tehtali po 900 do 1100 kg! Razstavljena je bila tudi manjša čreda čistokrvne in prav lepe pingavske živine, ki ni glede teže dosti zaostajala, in čreda pingavske živine, križane s simodolsko. Nekaj malega je bilo tudi montafonske živine, ki je v vimenih kazala svojo boljso mlečnost. Nad vse poučna je bila to pot razstava za kontrolno mleko in kontrolno krmljenje, ki je na raznih zgledih prav nazorno kazala, da tudi v izboljšani krmljenju glavni uspeh večje hasnovitosti pri molzni govedi. V tem oddelku so bili razstavljani tudi vzorčni odmerki, krma za molzno goved kakor tudi uspehi molže z vsemi potrebnimi preračuni in rentabilnostnimi izkazi. Zelo bogata je bila v tem oddelku razstava mlečarskih strojev, zlasti mlečnih posnemalnikov. Udeležile so se številne domače in tuje tvrdke. Na dveh mestih so bili razstavljani različni izdelki sira iz domačih mlečarn.

Razstava konj je bila letos uprporjena v obliki konjskega sejma, ki je bil od strani velikih konjskih trgovcev zelo dobro založen in prav skrbno in lepo prirejen, kar se je poznalo na sleherni živali, katerih je bilo skupaj do 350. Razstava svojih je stela zgolj živali kratkoune angleške pasme s kratkimi rilci. Največ je bilo mladih mrjaškov v starosti polovice do tretje četrtin leta. Tudi ta razstava je delala vtis sejma. Krasn in zelo obilna je bila razstava perutnine, prav tako pa tudi razstava kancev in golobov. K temu uspehu niso pripomogle le vse mogoče pasme, ki so bile zastopane pri teh živalih, ampak tudi vzorno lepa in enotna oprema klet, v katerih so bile živali razstavljene.

Prav obsežna je bila gospodinjstva razstava, ki je po raznovrstnosti in obilnosti razstavljenih predmetov predstavljalja tudi del gospodinjanskega velesoja, kajti poleg po-

učnih predmetov iz gospodinjstva, so bile razstavljene celotne hišne in kuhinjske opre v itd. Zelo poučna in spodbudna je bila v tem oddelku razstava za materinstvo, za otroško vzgojo, za higijeno stanovanja in prehrane. Mlekotoči so izpolnjevali ta del razstave.

Praska kmetijska razstava je letos vnovič pokazala, da stoji na višku svojih nalog. Zahvaliti se je za to smotrenemu prizadevanju Zemljedeljske Jednote, ki je prirediteljica teh razstav, zahvaliti pa tudi zavednemu češkoslovaškemu narodu, ki zna ceniti vrednost in velik pomen teh vsakoletnih izložb. Skoda, da je Praga tako daleč in da se ne moremo z uspehi ondnih razstav okorščati v večji meri tudi Slovenci. Za nas je važno, da posnemamo naše severne brate v njih prizadevanjih in da prirejamo tudi pri nas sične kmetijske razstave, ki nas naj navdajajo z izgledi in uspehi k nadaljnjemu napredku našega kmetijstva.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (1. junija). Pšenica: baška, 77/78 kg, 3-4 %, 5 vagonov 350; srbijanska, 74/75 kg, 3-4 %, 7 vagonov 305 — 307.50. Turščica: baška za julij, 17 vagonov 190; baška za junij, Novi Sad, 8 vagonov 195; baška, za junij, Tisa, 30 vagonov 207. Moka: baška, <5, 1 vagon 420; baška, <6, 2 vagona 400. Tendence čvrsta.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (31. maja). Dviganje cen na prekomorskih tržiščih in na budimpeštanskem terminskem tržišču je le malo vplivalo na razvoj tendence na dunajskem trgu. Do zaključkov v novi pšenici in novi rži ni prišlo, pač pa so blagovni tečaji nekoliko višji. Čvrsta tendence se je najobčutljivej razvila v turščici, ki se je v ceni dvignila, posebno za poznejše termine. Cena turščice se je uradno povzela za 50 grošev. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davki brez carine: pšenica: domača 44.50 — 45, madžarska Tisa (79/80) 50.50 — 51; rži: domača 43.50 — 44; turščica: 25.50 — 26.50; oves: domači 35.50 — 36, rumunski 34 — 34.50.

Hrvatska Obrtna banka odpisala polovico delniške glavnice. Hrvatska Obrtna banka je v zadnjih dveh letih utrpela velike izgube zaradi pasivnosti nekaterih industrijskih podjetij in zaradi dubioznih terjatev pri svojih komitentih. Vdostvo banke se je odločilo za radikalno sanacijo; po skrajno rigorozni sestavi bilance je ugotovilo, da znašajo dubioze in izgube polovico delniške glavnice. Zato se ima delniška glavnica reducirati na polovico dosedanje višine. Znižanje nominalna delnic na 50 % bodo vse izgube odpisane. Istočasno si je banka zagotovila povzvišanje delniške glavnice za 10 milijonov Din, od katerih bo polovica takoj izdana. Pri tej transakciji sodeluje tudi Češka industrijska banka v Pragi, ki je že dolgo vrsto let v najožji zvezi s to banko. Obsto in nadaljni razvoj teke zavoda je torej zagotovljen. Hrvatska Obrtna banka uživa v krogu javnosti veliko zaupanje, kar dokazuje dejstvo, da so se vloge na knjižice v preteklem letu celo zvišale.

Velika insolvenca v Zagrebu. Insolvenca stare zagrebske veletrgovke Gustav Socher nasledniki je vzbudila v tuzemstvu kakor tudi v inozemstvu veliko pozornost, kajti več desetletij je bila ta tvrdka največja tvrdka v Hrvatski in Slavoniji. Vzroki insolvence so kakor običajno ogromna davčna bremena, visoka redja, izgube vsled dubioznih terjatev in visoke obrestne mere itd. Celotne pasive se cenijo na 35 milijonov Din (z druge strani pa celo na preko 50 milijonov Din), aktivne pa na 20 milijonov Din. Pri tej insolvenci so močno prizadete nekatere zagrebske in beografske banke.

Z lesnega trga. Situacija na lesnem trgu je trenutno nejasna. Tako poročajo zagrebski dopisniki dunajskega lista <Der Holzmarkt>, da je zaradi negotovih izgledov glede razvoja gradbene delavnosti malo zanimanja za gradbeni les, druga poročila iz Zagreba pa govorijo o živahnem povpraševanju po gradbenem lesu. Vsekakor je bil izvoz zadnje tedne zelo živahen, tudi v Španijo in Grčijo so se v zadnjem času izvozile večje množice mehkega lesa. Trdi les pa se izvažal predvsem v Anglijo in Nemčijo.

Ureditve svobodne cene v Solunu. Possebna komisija je izdelala načrt za ureditev naše svobodne cene v Solunu. Komisija je sedaj načrt predložila finančnemu ministru v odobrenje.

Narodna banka in znižanje obrestne mere. V soboto se bo vršila seja glavnega upravnega odbora Narodne banke, na kateri se bo definitivno sklepalo o vprašanjih, ki se nanašajo na znižanje obrestne mere.

Napredujoča koncentracija v našem bančarstvu. Združena centralna banka v Sarajevu, ki jo 1. 1923. nastala iz Hrvatske centralne banke in Muslimanske centralne banke, se bo v kratkem združila s Prvo hrvatsko štedionico. Omenjena banka je imela v 1. 1926. skoro milijon Din izgube na delniško glavnico od 25 milijonov Din.

Konkurz je razglašen o imovini Ferdinanda Hartingerja, trgovca v Mariboru (rok: 2. junija, 2. julija in 21. julija).

Odpravljen je konkurz o imovini Kemične tovarne, d. d. v Sošanju, in tvrdke Macun & Fabiani v Mariboru, ker je bila vsa masa razdeljena.

Reden občni zbor bo imel Termotehnični zavod, d. d. v Račjem, 17. t. m. v prostorih Zadržne gospodarske banke v Mariboru; izredni občni zbor Tovarne dežnikov, d. d. v Dolnji Lendavi, bo 18. t. m. v družbeni posvetovalni dvorani (valorizacija).

Predložitev zdravilnih pričeval pri sprejemanju vajencev. Člani Sreškega gremija trgovcev v Celju se na podlagi sklepa zadnjega občnega zbora opozarjajo, da se bo od sedaj naprej sprejemanje vajencev dovolilo le, če se pri prijavi vajenca predloži zdravniško pričevalo o telesni in duševni sposobnosti vajenca za priučenje trgovinske obrti. Zdravniška pričevala imajo izstavljati samo distriktni zdravniki.

Trgovski tečaji: Sreški gremij trgovcev v Celju poziva člane trgovce tečile, ki so prejeli odkod od pristojnih sreških poglavarjev, da jim je od 1. julija t. l. dalje za branjeno točiti alkoholne pijače, naj se radi rekurza obrnejo na gremij, ki bo članom s potrebnimi pojasnili na razpolago.

Uvoz filmov v Jugoslavijo. Cenzurnim oblastvom je bilo v 1. 1926. predloženih 13 filmov domače produkcije (5400 m) in 715 uvoženih filmov (1.261.200 m). Največ filmov smo uvozili iz Amerike (699.000 m), dalje iz Nemčije (285.200 m), Francije (179.300 m), Avstrije (36.100 m), Anglije (35.100 m), Danske (88.500 m), Italije (12.800).

MODERNO IN OKUSNO STE OBLEČENI

ako si nabavite krasne poletne obleke, plašče, bluze, puloverje, apartne kopalne obleke, različno volneno in svilen blago v bogati izbiri ter druge damske potrebščine pri tvrdki

P. MAGDIĆ, modna in sportna trgovina, Ljubljana

Dopisi

KAMNIK. Kamniška podružnica Jugoslovenske Matice se zahvaljuje vsem, ki so s svojim sodelovanjem pri akademiji, prireditelji o priliki proslave najkso deklaracije, pripomogli velikemu moralnemu in materialnemu uspehu te prireditve. Zlasti so zahvaljuje moškemu zboru društva Lire, tamburaškemu zboru društva Edinost, gđc. A. Meze, gg. A. Pogačar, Sl. Savinšek, I. Vrančiču za njihove pevске, deklamatorne in muzikalne točke ter režiserjema gg. Kosu in Ant. Zmucu ter vsem ostalim igralcem za krasni uspeh dramatičnih prizorov.

RADOVLJICA. Podružnica Jugoslovenske Matice je na dostojen način proslavila spomin 10letnice majske deklaracije. Dopoldanski shod na javnem trgu žal zaradi dežja ni tako uspeh, kakor bi drugače tem lepša pa je bila proslava zvečer, v dvorani pri katerem sta združeni pevski zbor in združeni salonski orkester orlovskega in sokolskega društva izpolnila večer z izbranimi točkami. Vmes je akademik g. Pavlin z ognjevit prednašano deklaracijo navdušil vse navzoče za delo v prid neodrešenim bratom.

JESENICE. Na binkoštni ponedeljek, dne 6. junija priredi Sokol veliko javno tombolo, ki bo po vrednosti kakor tudi po izbiri dobitko prekašala vse dosedanje tombole v tukajšnji okolici. Zanimanje za tombolske dobitke, ki presegaajo vrednost še nad Din 40.000, je izredno veliko. Domačini pridno segajo po tablicah, pa tudi okolišani se izredno zanimajo za nje. Po lamski udeležbi sodeč ko so bili vsi vlaki natrpani posetnikov iz cele Gorenjske, pričakujemo letos še večjega navala. Dobitki so razstavljani v paviljonu g. Jamrove pred jeseniškim kolodvorom. Tombola se bo vršila pod državnim nadzorstvom. Pred in po tomboli sodeluje polnoštevilna sokolska godba na gihala. — Obrtno društvo je prejelo od zveznega načelnika g. Engelberta Franchettija sledečo izjavo: »Uglednemu predsedstvu obrtnega društva Jesenice! Povodom izteta, ki ga je priredilo ugledno društvo dne 22. maja t. l. v Mojstranu, k Peričniku in na Dovle, ste mi priredili slavje, nad katerim sem bil globoko glnjen. Čast mi je izreči uglednemu društvu in njegovim funkcionarjem za to prirčno prirejeno slavje, krasno spominsko darilo in lep šopek planinskega cvetja svojo najtoplejšo zahvalo z zagotovilom, da bom tako kot tekom svojega 30letnega delovanja med obrtništvom, ostal i v bodoče zvest onemu simbolu, ki ga predstavlja poklonjena mi plaketa. Sporočite prosim mojo najtoplejšo zahvalo vsem prijateljem in društvenim članom in beležim z izrazi najodličnejšega spoštovanja Engelbert Franchetti.«

LIJUTOMER. Mesto venca na grob blagopokojnemu bratu dr. Tometu Hericu so darovali tukajšnji Sokolskiemu društvu: dr. Karel Grossmann, odvetnik; A. Lukačič, postajenačelnik; Rajko Ogrin, bančni dirigent; Lovro Petrovar, veleposelnik; Charlota Varda, veleposelnica; Veno in Marica Villar, trgovci; neimenovani po 100 Din; Jan Baukart, ravnatelj mešarske šole in Fran Replj, trgovci po 50 Din. Sokolska zahvala.

ŠMARJE PRI LJUBLJANI. Prostovoljno gasilno društvo v Šmarju pri Ljubljani va bi za binkoštno nedeljo popoldne vse prijatelje gasilstva na svojo veliko vrtno veselico. Pri veselici svira viška godba »Gradaščica«. Čisti dobitki se prireditve je došlo za nabavo motorne brizgalne. 840

BOŠTANJ OB SAVI. Minula nedelja je bila pri nas prav živahna. Zjutraj se je za občini Studenci in Boštanj vršila razglasitev vojnega razporeda, kateri je dalo sviranje gasilske godbe slavnostno lice. Ob 11. smo vsi občani slovesno proslavili 10letnico majske deklaracije. Pri tem je predsednik podružnice JM g. D. Fašin v kratkih in poljudnih besedah razložil zgodovino Slovencev. Popoldne so domači diletantje — sami Sokoli — z uspehom vpriporili Anzengruber-Benkovičev kmečko komedijo »Slaba vest«. Obisk je bil lep tako, da bo JM prejela od nas nad 500 Din. Proti večeru smo odšli z godbo v Sevnico, kjer je bila tudi v prid JM veselica.

ST. ILJ V SLOV. GORICAH. Na inicijativo prosvetnega društva v St. Ilju v Slov. goricah se je dne 29. maja vršila spominska slavnost ob desetletnici majske deklaracije na svečan način. Povsem na narodni podlagi, ob sodelovanju cerkvenih pevcev, tamburaškega zbora »Obmejnega Zvona« in šolske mladine. Posebno navdušenje je izrazil pri vseh orisnih — brez razlike stani in političnega prepričanja — slavnostni govor ki ga je govoril kapucinski pater g. Bonaventura iz Maribora. Kot iskren in navdušen narodnjak je v svojem poljudnem, a omejenem govoru naslikal zgodovino slovanstva vobče in Slovencev se posebno izza predreformacijske dobe do leta 1918. Prav posebno se je z geslom Simona Gregorčiča »Box živi vse Slovane pod streho hiše ene« zavzemal za naše neodrešene brate onkraj meje, zlasti za Goriško, kjer je preživel dolgo vrsto let in kjer se je kot vojak boril na soški fronti. Šolski deci je polagal na srce narodno zavest in udanost naši skupni domovini, ki je up in naša nada. S petjem »Bože pravde« je bila lepa slavnost zaključena.

KRSKO. Minulo soboto smo imeli Krčani izreden glasbeni užitek. Ob pol 8. zjutraj je bila v samostanski cerkvi spominska maša ob obletnici smrti pok. Vilj. Pfeiferja. Pri tej sta sodelovala priznana umetnika iz Zagreba, prof. Dugan, virtuos na orgljah, ter baritonist gosp. Kolb. Krasni in izredno močan ter visoko kultiviran glas zadnjega nas ni nič manj očaral, kot virtuosno podana Regerjeva »Toccata« prof. Dugana ob koncu maše. Za izreden užitek smo iskreno hvaležni vsi dobre muzike željni Krčani gosp. kanoniku Barletu, ki nam je to oskrbel. M. R.

BEGRAD. Devize: Beograd 222.4 do 224.4, Italija 311.50 — 313.50, Dunaj 799.75 do 802.75, Budimpešta 992.5 — 993.5, Berlin 1347 — 1350, Bruselj 790.5 — 793.5, Bukarešta 34.25 — 34.75, Sofija 40.75 — 41.25.

CURIH. Beograd 9.135, Berlin 123.175, Newyork 518.94, London 25.25125, Pariz 20.3575, Milan 28.59, Praga 15.40, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.15, Sofija 3.75, Varšava 18.58, Dunaj 73.15.

TRST. Devize: Beograd 31.70 — 32.20, Dunaj 250.75 — 260.75, Praga 53.50 — 54, Pariz 70.90 — 71.40, London 88.075 — 88.375, Newyork 18.10 — 18.20, Curih 348 — 352, Budimpešta 312.50 — 322.50, Bukarešta 10.625 — 11.125, valute: dinarji 31.50 do 32.50, dolarji 17.80 — 18.20.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4650 do 12.5050, Berlin 168.07 — 168.57, Budimpešta 123.65 — 123.95, Bukarešta 4.2825 — 4.2525, London 34.46 — 34.56, Milan 39.04 — 39.14, Newyork 709.15 — 711.65, Pariz 27.7850 do 27.8850, Praga 21 — 21.08, Sofija 5.11 — 5.15, Varšava 79.29 — 79.55, Curih 136.47 — 136.97, valute: dinarji 12.4525 — 12.5125, dolarji 70.650 — 70.950.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.23, v Berlinu 7.413.

V potek prispe prva posiljka lopih

.. bosanskih češenj ..

Natančneje v trafiki Blaž, Dunajska cesta 12.

Dr. Makso Peterlin
Nada Peterlin roj. Kraut

poročena

dne 1. junija 1927

Dolnja Lendava

Kamnik

A. Amann-Pohišstvo

Najnižje in brezkonkurenčne cene v jedilnicah, prva kvaliteta, najnovejše oblike. Izvolite se prepričati!

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

PRODAM

25 let obstoječo mesarsko in klobasarsko delavnico

na električni in strojni pogon radi smrtnega slučaja obenem s stanovanjem. Naslov: Szabadoš Rež, Subotica, Gradska kuca.

Razpis.

6807

Odda se mesto občinskega tajnika pri mestnem občinskem uradu v Šoštanju.

Ponudbe je vložiti do 10. junija t. l. na županstvo mesta Šoštanj. Šoštanj, dne 31. maja 1927.

Županstvo.

Najsigurnejše v porabi, torej najboljšo.

REFORM

steklenice

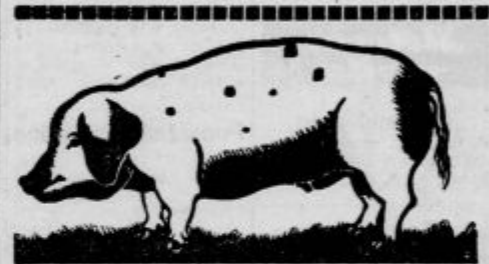
za konzerviranje sadja in povrtnin v vseh velikostih ter vse druge pritlikline in Zupančev knjižgo: Konzerviranje sadja in povrtnin ima v zalogi tvrdka

LOVRO PETOVAR, Ivanjkovci.

Ceniki se pošljejo na zahtevo.

Birmanska darila

velika izbira zlatih in srebrnih ur, vrtič, obeskov i. dr. pri zlatarju Danijel ZUPANC, Ljubljana, Wolfova ul. št. 6. 6142-a

Kot prvo pomoč pri obolenju prašičev ter zadržanju rdečice se je izkazal v nešteti slučajih kot edino uspešno zdravilo

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev.

To vedno učinkovito aleopatizno sredstvo, otiati prebavila in odvajati iz njih kuine bacile. Pospejuje tek in reju zdravim živalim ter pri obolenih, pravčasno uporabljen, zadržati rdečico. — Previden rejec imej ta prašek vedno doma! — 1 zavoij 12 Din, 10 zavojev 100 Din. preproščalec poseben postop. Če se pošlje denar naprej, poštnina prosto — sicer po povzetju izdeleja in razpisalja z natančnim navodilom samo

Lekarna Mr. Stanko Hočevar — Vrhnika št. 98.

V zalogi vsa druga zdravila

ZAHVALA.

Povodom bridke in nenadne smrti naše srčno ljubljene soproge, mamiče, sestre, tete, svakinje, gospe

MELANJE JUG roj. SERIANZ

se tem potom iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih dneh sočustvovali ter lajkali neizmerno gorje in žalost.

Iskrena hvala gg. tovarišem, krajevni organizaciji sam. dem. stranke ter ostalim darovalcem vences in cvetja in vsem onim, ki so spremili blagopokojnico na njeni zadnji poti.

Čakovec, 1. junija 1927. 6818-a

Rodbine JUG. SERIANZ, MAJER.

POHIŠTVO

(Zirbelholz), za tri sobe, kakor novo, bogato okrašeno z žganimi slikami,

SE UGODNO PRODA.

Na ogled pri gospe Ogrisak, Maribor, Aleksandrova cesta 7, II. 6821-a

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

»Kaj govoriš? Ali si še pri pameti?... Poslušaj, Farnese. Sikst V. bo kmalu umrl in jaz vem, koga bo priporočil konklavu za svojega naslednika... Čas je, da se spraviš z bolnim papežem in pa s tistim, ki mu bo nasledoval na prestolu!... Glej, jaz ti ponujam bogastvo in vsakotero čast, med tem ko ti Favsta ne more dati ničesar. Ti sam si jo obsodil s tem, da si jo prvi zapustil... Dai, reci besedo!...«

»Favsta mi bo dala ljubezen,« je resno odvrnil Farnese. »Kolikorkoli mi je storila zlega, v tem trenutku se nađejam od nje najvišje sreče: vrnila mi bo hčer!...«

»Hčer!« je ponovil Rovenni s tako ledenomrzlim glasom, da je Farnese vztrepetal.

»Gotovo da!« je dejal, boreč se z grozo, ki ga je obhajala. »Njeno besedo imam...«

»Njeno besedo!« se je zagrohotal Rovenni. »Ali res se veruješ v svetost Favstine besede?... Poslušaj, brezumnež!...«

Tisti trenutki je resno in turobno udaril v tišino glas zvona.

»Mrtvaški zvon!« je zamrmral Farnese ves prepaden. »Komu zvoni?...«

»Le poslušaj! Nisi še čul vsega!« je zarohnel Rovenni, držeč ga za roko.

Za vrati v ozadju paviljona se je oglasila žalna pesem... Farnese se je siloma iztrgal Rovenniju in obupno zatulil v bučanje žalostinke in v klenkanje zvona:

»Pesem, ki jo pojo obsojencem v uri njihove smrti!... Kdo umira tukaj?... Kdo je umrl?...«

»Farnese,« je izpregovoril Rovenni s strašnim porogom, za temile vrati te pričakuje vladarica Favsta... Idi, zahtevaj od nje svojo hčer!...«

»Moja hči!... Moje dete!...«

Farnese je planil k vratom in jih je odprl na stežaj. V luči smolnatih plamenic se je razgrnila pred njim panorama samostanskega vrta...

Obstal je in odrevenel. Lasje so se mu naježili, v glavi se mu je zvrtilo. Zdelo se mu je, da šiši, kako mu pokajo možgani in kako se mu trga srce...

»Hči!« je zavpil, opotekaje se proti sredini. »Violetta!...«

Da, bila je njegova hči. Bila je Violetta. Njej je pel mrtvaški zvon, kakor je nekda na Grévschem trgu klenkal Leonori; mrtvaška pesem, ki se je razlegala v hladni večer, je bila namenjena njej!...

Po razpadajoči marmorni terasi so bili v polkrogu razvrščeni kardinali in škofje nove Cerkve, na marmornem prestolu pa je sedela vladarica in papežinja v svojem prvosvečeniškem ornatu, in je z iztegnjeno desnico kazala na obsojenko... na Violetto... na Farnesevo hčer!...

Sredi polkroga se je dvigal križ, ki ga je bila opatica velela prenesti s pokopališča. Na tem križu je visela Violetta v beli obleki... blede, negibna, morda že mrtva... ali vsaj onesveščena od muk...

Vsa ta strahota je napolnila Farneseve oči z bliskovito hitrico nemogočih sanj, ki pridejo in minejo, vse v eni sekundi. Toda kardinal se ni bil videl vsega. Tisti mah, ko je planil iz paviljona in zakričal:

»Moja hči!...«

— tisti mah se je obrnila proti njemu ženska, ki je stala ob znožju Favstinega prestoga... Farnesevemu vzviklu se je odzval

drugi vzvik, jek neizmerne bolečine... Kakor blisk se je vrgla ženska h kardinalu in mu je položila roke na ramena, kakor nekda pred oltarjem Naše Gospe... Zakaj ta ženska je bila Leonora.

Kardinal je zahropel z glasom, kakršnega imajo umirajoči, kadar se bliža njihova muka vrhuncu. Leonora, mrtvaško blede in obenem vsa plameneča, mu je nepremično zrla v obraz. Strmenje, gnev, sovraštvo, dvom, obup — vse se je družilo v njenem pogledu. Počasi, kakor v omami, je odtrgala oči od njega in jih spustila po prisotnih, tja do Ivane Fourcaudove, ki je klečala na drugi strani prestola, vsa zrušena vase, vsa otrpla od strahu...

»Kaj si rekel?« se je spet obrnila h kardinalu. »Moja hči... najina hči?... Kje je najina hči, Farnese?...«

»Evo!« je zastokal Farnese in iztegnil roke proti obsojenki... »Violetta?...«

»Tvoja hči!...«

Leonora se je ozrla na križ. Nekaj neizrekljivega se je razgrnilo po njenem krasnem, izmučenem obličju. Vzdignila je drhteče roke in zajecjala s tihim glasom, polnim toge in kopnenja:

»Moja hči! Ali je mogoče?... Ti si moja hči?... Oh da, poznam te, dete moje!... Joj, pomagajti mi, da jo snamem s križa... Potrpi, dete, ne umri... evo tvoje mamice!...«

Tako govoreč se je vzpela ob križu in je objela vse, kar je mogla doseči: Violettine gole noge, zatekle in črne od neusmiljenih vrvi. Z močjo obupa je pograbila za križ in ga je jela tresti, da bi ga izruvala iz jame.

Toda njena življenska sila je bila potrošena. Napor jo je zlomil. Sredi svojega prizadevanja se je zgrudila na kolena; njeni nohti so se zagrebeli v tla... Nato se je zdajci pogrnala kvišku, vzravnila se, iztegnila roke in pala vznok, z očmi široko uprtimi v mladenko na križu... Saizuma je bila ozdravljena na veke...

Naročila in vse dopise, tiščete se malih oglasov, je poslati na Oglasi oddelek »Jutra«, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bresda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—. Pristojbina za sifro Din 3.—.

Mali oglasi

Ure pristojbine je upariti obsevan z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. Čekovni račun pošite hranilnici Ljubljana, št. 11842.

Ženske, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vaka bresda Din 10.—. Najmanjši znesek Din 10.—. Pristojbina za sifro Din 5.—.

Prosimo

vse naše cenjene naročnike »Malih oglasov«, da naročijo oglase za

binkoštno številko »Jutra«

po možnosti že pred soboto, da ne bomo zopet primorani številne oglase izpustiti, ker jih v zadnjih urah ni mogoče toliko nastaviti.

Oglasi oddelek »Jutra«, Prešernova ulica št. 4. Telefon 2492.

Kam pa kam!

Morsko kopališče

Restorant »Jugoslavija« — Aleksandrova — na otoku Krku. Dnevna okraša s hrano in posteljo 55 Din. Informacije daje Jastnik F. Kraljica 162

Trst

Restorant »Alfa Fortuna« je največje in najbolje opremljeno poslovanje in trgovstvo. Vsi dan sveže ribe, zmerno cene. 160

Rimske Toplice

Slovenija. Radiativno termalne kopališče, izvrstno proti revmi, tisu, tiskam in živim boleznim. Pension predrestno 60, glavna 80 Din. Pojavila daje direktorja. 140

Vrhnika

Godbeno društvo »Vrhnika« pripravi dne 5. junija — v sklopu slavnostnega programa dne 6. junija veseli.

Obert

Vulkanizirani vse vrste avtomobilov, kakor tudi galoše in snežne gumije čevlje. Popravila kolosa in motorje P. Baštin, topnik. Delavnica Zabajk 14. 1849

Žimnice

predstave po 37.50 Din. Slike Franc, topnik. Delavnica Zabajk 14. 1849

Službe dobi

Kuharico, samostojno, perfektno in delovno sprejemno. Oziroma se le na vspešnem opravljanju. Plača dobra. Ponudbe s navedbo dosežnih uspehov in če mogoče s sliko poslati na Oglasi oddelek »Jutra« pod znakom »Trgovina v mestu na daleč«. 18505

Učenca

sprejme Karol Benigman, čevlar. Toplice pri Novem mestu. 18544

Boljša dekle

ki govori nemško, sprejemne k manjšim otroci. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18583

Šiviljo

potencialno, tudi zaščitno sprejemne tudi. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18413

Vajenca

za kverzijsko trgovino v Ljubljani, z zadostno količino tovarov, ob lastni okoli sprejemne tudi. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18411

Kuharico

samostojno, perfektno, snalno, okoli 40 let staro in sobarico. ki zna nekoliko šivati, vše boljše običaji na Gorenjskem. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 18389

Dve učenci

za izdelovanje perila in v sestavi sprejemne. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18671

Ključavničarski pomočnik

zmožen samostojno voditi obrt in stavilniška dela, dobi takoj delo. Splošno ključavničarstvo v Ljubljani pri Podmarju, Gorenjsko. 18677

Potnika

sposobnega in izvetnega sprejemne dalmatinska tržila za prodajo vina na daleč. Ponudbe s priporočili pod št. »Vino 6 65« na Isotrekam d. d. Zagreb, Strossmayerjeva 6. 18680

Brusnega lesa

zavrnjenega s 10% jelovina, v dolžini 3 m in od 10 cm debeline na tankem koncu, kupim vsako količino. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Dobra blagajna 3«. 18408

Šivilja

gre blizu na donj stare in novo perilo. — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Šivilja 30«. 18421

Postrežnico

na voljo dan ali 2 uri dopoldne in celo popoldne. Iste mala družina. Zgledati se je med 10.—12. turo v Novem Vodmatu 190. 18419

Pletilja

ki ima pripravljeni obrt, sprejema dela na dom. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 18417

Potnika

vinske stroke, ki bi proti povračilu prevzeli prenosne predmete, zelo praktične za gostilne in restavracije. — Iste. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18427

Pomožno natakario

iznajeti, rabi na soboto, nedeljo in ponedeljek za stavarjanje pod »Skalo«. — Ljubljana, Mostni trg 11. 18430

Službe dobi

ki bi sprejeli avtomobil v vrsto praktične izpolnitve nemškega jezika, prostim za naslov na Oglasi oddelek »Jutra« pod št. »Hvalačnost«. 18416

Tajnik

samostojno, z večletno uspešno v strokovnih in sta. novskih organizacijah, vše mesta v kakršni večji organizaciji. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Tajnik«. 18406

Stavbni inženjer

s posletno prakso v visokih in talnih gradnjah, vše primerne mesta. Preverjene reference. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Vesten 125«. 18407

Trgovski pomočnik

iznajeti v najmanjši stroki, ki bi dobili službo v kakršni trgovini v vsjem mestu — evni, tudi kot potnik. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Potnik«. 18392

Mladenč

10 let star, vše nemščine, vše službe kot sluga, iskani, tečaj, razpisalnice, blaga, tiskovin in podobno. — Iste. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« pod št. »Ljubljana«. 18390

Otroški voziček

skoraj čisto nov napredaj v Mostah 79. 18400

Službo gospodinje

ali službo vše mlada gospa. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva pomoč 74«. 18574

Orožje, vpojojenec

zmožen slovenske in nemščine v pisavi in govoru, vše primerne službe. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 18433

Bolniški strežaj

prost volježelje, vše službe kot strežaj, maser, čistilnik ali sluga. Cenjene ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Vesten«. 18435

Električar

prost volježelje, s dobriimi in dolgotrajnimi sprejemni, vše stalne službe. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18537

Kupim

Bukova drva in košnja sena in otave kupi Ilirija, Dunajska cesta št. 46. 18578

Posest

Zidano hišo s 3 sobami, kuhinjo in gospodarskim poslopjem, orna, provizorij, zemlja, vrt za zelenjavo in sadni vrt, v tugu v kraju Slov. Bistrica, 30 minut od kolodvoza radi preselitve posesti. Hiša je opremljena, vse v izvrstnem stanju. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Zidano hišo 3«. 18588

Hišo ali vilo

kupim v Ljubljani, blizu ravnice polje. Posredovalci izključeni. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Zidano hišo 3«. 18588

Hišo

v lepem industrijskem kraju na Gorenjskem, kakor tudi tovarno s pletilniškim predam. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 18578

Kamniolom

s 90—100 odstotnim oprejemom ter provizorijem pošto za izpajanje apna, straven se ca. 4 orala bukovca gošča (vse skupaj ena parcela) napredaj. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Zidano hišo 3«. 18588

Parcelo

v imenih do 600 m² kupim ob Operaki cesti. Cesti na Loko, na Murjalu ali v bližini okoli. Ponudbe s navedbo cene na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Ob cesti«. 18519

Lepo posestvo

obsega 600 jober, v lepem vinogradu in hmeljnjakih nasadih, v bližini Maribora prodam radi družinskih razmer. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 18587

Lotoli

Pisarniško sobo v visokem pritličju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani. Aleksandrova. 1474

Lepe prostore

za sobodravnišna, tehnična, za zelo prometno mesto, ujnaja eksistenca, oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Božičnost 1925«. 18582

Gostilno

bučat ali vinotod vsem v najem ali na račun. — Iste. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« pod znakom »Dobra promet«. 18445

Lepe prostore

za sobodravnišna, tehnična, za zelo prometno mesto, ujnaja eksistenca, oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Božičnost 1925«. 18582

Lepe prostore

za sobodravnišna, tehnična, za zelo prometno mesto, ujnaja eksistenca, oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Božičnost 1925«. 18582

Lepe prostore

za sobodravnišna, tehnična, za zelo prometno mesto, ujnaja eksistenca, oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Božičnost 1925«. 18582

Oblačilno blago

po globoko znižanim cenah prodaja družba »Makro« — Ljubljana, Dunajska c. 86, straven Jugo-auto. 18545

Botri, pozor!

Poceni prodam krasno zlato uro z verižico znamke (Schaffhausen). Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18581

Nov smoking

še ne nosim, kakor tudi več drugih oblač. prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18394

Pod in 2 šupi

v imenih 17 X 9, vse novo leta 1914, napredaj v Sp. Brniku 33, pošta Cerklje. 18397

Modern črn kostum

prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 18435

Kolo

moško in žensko napredaj v št. 61, Celovška cesta 65, dvoršče. 18458

Preost

Zidano hišo s 3 sobami, kuhinjo in gospodarskim poslopjem, orna, provizorij, zemlja, vrt za zelenjavo in sadni vrt, v tugu v kraju Slov. Bistrica, 30 minut od kolodvoza radi preselitve posesti. Hiša je opremljena, vse v izvrstnem stanju. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Zidano hišo 3«. 18588

Hišo ali vilo

kupim v Ljubljani, blizu ravnice polje. Posredovalci izključeni. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Zidano hišo 3«. 18588

Hišo

v lepem industrijskem kraju na Gorenjskem, kakor tudi tovarno s pletilniškim predam. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 18578

Kamniolom

s 90—100 odstotnim oprejemom ter provizorijem pošto za izpajanje apna, straven se ca. 4 orala bukovca gošča (vse skupaj ena parcela) napredaj. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Zidano hišo 3«. 18588

Parcelo

v imenih do 600 m² kupim ob Operaki cesti. Cesti na Loko, na Murjalu ali v bližini okoli. Ponudbe s navedbo cene na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Ob cesti«. 18519

Lepo posestvo

obsega 600 jober, v lepem vinogradu in hmeljnjakih nasadih, v bližini Maribora prodam radi družinskih razmer. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 18587

Lotoli

Pisarniško sobo v visokem pritličju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani. Aleksandrova. 1474

Lepe prostore

za sobodravnišna, tehnična, za zelo prometno mesto, ujnaja eksistenca, oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Božičnost 1925«. 18582

Lepe prostore

za sobodravnišna, tehnična, za zelo prometno mesto, ujnaja eksistenca, oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Božičnost 1925«. 18582

Lepe prostore

za sobodravnišna, tehnična, za zelo prometno mesto, ujnaja eksistenca, oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Božičnost 1925«. 18582

Lepe prostore

za sobodravnišna, tehnična, za zelo prometno mesto, ujnaja eksistenca, oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod znakom »Božičnost 1925«. 18582

Stanovanja

stanovanje v Ljubljani. — Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 18541

Brezplačno

prijaviti oddajo stanovanja, sobe, lokala, gostilne, trgovine, delavnice itd. — Posredovanje za oddajalca popolnoma brezplačno. — Posredovalci. Sv. Petra cesta 18. 14727

Stanovanje

1 ali 2 sob in kuhinja, v sredini mesta, suho, mirno, sol